

ಭಾರತೀಯ

ರಾಮದಿಂದ್ರ

ಲೇಖಕರು

ಡಾ. ನಾರಾಯಣ ಸುಭೂರಾವ ಹಡಿರೆಕರ

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸುಭೂರಾವ ಹಡಿರೆಕರ

ಇಂದ್ರಾ ಸದಾಶಿವಪೇಟ, ಪುನ.

ಮುದ್ರಕರು

ಬಂಡೋ ರಾಮಚಂದ್ರ, ಭಿನ್

ಕನಾಟಕ ಸ್ಥಿರಂಗ ವಕ್ಳ,

ಧಾರವಾಡ.

೮೫೧

ಬೆಲ್ಲೆ ಅಳೆ.

ಮುನ್ನ ಇ

ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜದ ವಿನಯವಾಗಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಅನ್ನ ಜಾಗ್ರತವಾದ ಹಿಂದೀ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಡೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕ್ರಮೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದ ಏಕರೂಪತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಇಷ್ಟಿಯು ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯ ಇ. ರುಳ್ಯದ ಮೂಲಕ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ತಿಲಮಾತ್ರವೂ ಅವಸರ ದೇಹ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ತಾಣಿಯ ಜೀಲಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಶೇಸ್ಟಲ್ಪು ವಿಶ್ವಾಂತಿ ಹೊಂದಲಿಕ್ಕೇಂದು ಬುಲಧಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಳ ವರೆಗೆ ಇದ್ದವು. ಆಗ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಲೇಖನವು ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎವು ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿದ “ಹಿಂದುಸ್ಥಾನೀ ಸೇವಾದಲ” ನೆಂಬ ಸಂ ಸ್ವದ ಮೂರು ಬಣ್ಣದ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜದ ಮತ್ತು ಆದರ ವಂದನ ಶಭಾಷವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಮಟ್ಟಿಗೆ ಇ ಸಂದಿಗೊಂದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆದರ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯ ಶ್ರೀಹೊಂಡಿದೆಯೆಂಬದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಆದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗುಳಿದೇ ಉಳಿದಿರುವವು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಧ್ವಜವಂದನಾವು ಬಯಸಿದಂತೆ ಜರಗುವದಿಲ್ಲ ಮೂಲತಃ ಜನತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜ ಪ್ರಚಾರ ಆರ್ಥಿಕ ತಿಳಿಯದೇ ಹೋದ ಕಾರಣ ಆದರ ವಂದನಾ ನ ಕಲ್ಪನೆಯಾದರೂ ಆವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು? ಆರ್ಥಾತ್ ಒಲು ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜದ ವಿನಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಓದರ ವಂದನಾ ವಿಧಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆಲು ಪಕ್ಕಮಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿವಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತುತವಾದರೂ ಈಗ ಹಿಂದುಸಾಫಿನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇಕೆ? ಈ ಸಂಬಂಧದ ವಿಚಾರವಾದರೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಅದುತ್ತಿ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ವಿವಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುವದು ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ನಮಗೆ ಆನಿಸಿತು.

ಈ ಜಿಹ್ವೆ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯತಕ್ಕ ಆನೇಕ ಮಾತುಗಳು ಇನ್ನೂ ಬರೆಯದೆ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂಬದನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತಿರುವೆವು. ಈ ಲೇಖನದ ನೊದಲನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯು ಮುಗದು ಎರಡನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಸುಲೋಗವು ಒದಗುವ ವರೆಗೆ ನಾವು ನಮಿತ್ವಾನಿವಯದ ಅಭಿಘಾನವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದರಿಸುವೆವು. ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶಗಳ ಧ್ವಜದ ವಿವಯಕವಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಲ್ಪನೆಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಎರಡನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಸಮಾನೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವೆವು. ಅಲ್ಲಿಯ ವರೀಗಳದರೂ ಈ ಲೇಖನದ ಉಪಯೋಗವಾದಿತೆಂದು ನಮಗೆ ಆಶೀರ್ವಿಸಿದೆ.

ನಾವು ಇನ್ನೂ ಪರತಂತ್ರರಿದ್ದೀವೆ. ಎರಡನೆಯವರು ಕುಣಿಸಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಕುಣಿಯಹತ್ತಿದ್ದೀವೆ. ಈಗಿಗೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಜ್ಞಾನದ ಅರುಣೋದಯವಾಗಹತ್ತಿದೆ. “ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವು ನನ್ನದು; ನಾನು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದವನು” ಎಂಬ ಅರಿವು ಈಗಿಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಟ್ಟಹತ್ತಿದೆ. “ಭಾರತವು ನಮ್ಮದೇಶವು, ಪರಕ್ಕೆಯರದಲ್ಲ. ಅದರ ಮೇಲಿನ ಒಡಿತನವು ನಮ್ಮದು ಹೆರವರದಲ್ಲ” ನೆಂಬಿ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೊಂಕಹತ್ತಿವೆ. ನಮಿತ್ವದೇಶವು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ಧ್ವಜವಿರಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ಈಗ ತಾನೆ ಅನಿಸಹತ್ತಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಈಗ ಹಿಂದುಸಾಫಿನದಲ್ಲಿ “ಚರಿಂಬಾ” ಸಹಿತವಾದ ಮೂರು ಬಣ್ಣದ ಧ್ವಜಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಿನ್ಹಗಳೆಂದು ಜನರಿಂದ ಪ್ರೇಮಾದರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವವು. ಬೇರೆಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳಿಂದಲೂ ನಾನಾ ಪಂಥಗಳಿಂದಲೂ ವಿವಿಧ

ಮತಗಳಿಂದಲೂ ವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾದ ನಮಿನ್ನಾದುದ್ದೇರ್ವೀ ಪರತಂತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರುಬಣ್ಣದ ಧ್ವಜವು ಒಮ್ಮನಿಸಿನಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾದದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಚಿಸ್ತುವೇ ಸರಿ.

ಹೀಗಿರುತ್ತಿರಲು “ಈ ಧ್ವಜವು ನಮಗೆ ಸಮ್ಮತವಿಲ್ಲ ಅದರ ವಿಶಿಷ್ಟಭಣ್ಣಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಆದರ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ರಾಂತಿರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವಲ್ಲ” ಎಂಬಧರ್ಮದ ಕೆಲವು ಕೂಗುಗಳು ನಮ್ಮ ಕೆವಿತನಕ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಇನ್ನೊಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವದರಿಂದ ಸದ್ಯದ ಮೂರು ಬಣ್ಣದ ಧ್ವಜದ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧ ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಬಂದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೇ ಎಂಬದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯಕೂಡು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಪೂರ್ವ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಬಳಿಕ ಈ ಧ್ವಜವು ಇದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿತೆಂದು ಈಗಲೇ ಹೇಳಲಿಕಾಗುತ್ತಾಗು. ಪರತಂತ್ರ ದೇಶಗಳ ಇತಿಹಾಸವು ನಮಗೆ ಏನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದೆ? ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಧ್ವಜವು ಮುಂದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಪಲ್ಲಿಟಿಸಲೂಬಹುದು. ಆದರೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಧ್ವಜದ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾನಿರಾರು ತರುಣರು ಅತುಲ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ವಾಗಮಾಡಿದರೋ, ಕಡುತರವಾದ ಕವ್ಯವನ್ನು ಸಹಿಸಿದರೋ ಆ ಮೂರು ಬಣ್ಣದ ಧ್ವಜವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುವ ವರೆಗಾದರೂ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಗುಣಗುಟ್ಟಿದೆ ನಮ್ಮದೆಂದು ನಾವು ಏಕೆ ಅನ್ನಬಾರದು? ಮತ್ತು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆದಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನಾದರೂ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಧ್ವಜವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವಾಳವು. ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾದದ್ದೇಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯಾದರೂ ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಲಿ. ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಬಾಲಬಾಲಿಕೆಯರಕಣ್ಣದುರಿಗೆ ಆದು ಸರ್ವದಾ ನಲೆದಾಡಲಿ. ತತ್ತೀತ್ಯಧರ್ಮವಾಗಿಯೇ ಆರ್ಥಾತ್ ನಮ್ಮ ತಾಯನ್ನಾಡಿನ ಪ್ರಿತ್ಯಧರ್ಮವಾಗಿಯೇ ಬಲಿದಾನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಒಂದಿಧಿಯಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಲಿ. ಅಂದರೆ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವು ದೊರಿತ ಬಳಿಕ ಬದಲಿಸಲ್ಪಡುವ ಧ್ವಜದ ವಿಷಯವಾಗಿಯಾದರೂ ಆವರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನವು ಹುಟ್ಟುವದು. ಹಾಗು ಆದಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಣಾರ್ಥಣವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಹ ಸಿದ್ಧರಾಗುವರು.

ಧ್ವಜವು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಧ್ವಜರ್ ವಿವಯ ವಾಗಿ ಪ್ರೇಮವೂ ಆದರವೂ ಅಭಿಮಾನವೂ ಆತ್ಮೀಯತೆಯೂ ಉತ್ಸನ್ನ ವಾಗುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಆದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲ ವಿಧಿಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈ ಲೇಖನದ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂಬದು ಅಂತಹ ಕರಣಪೂರ್ವಕವಾದ ನಮ್ಮಿಷಜ್ಞೀಯ, ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕೆಳಿಗೆ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದು ಈ ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮನಮುಟ್ಟಿ ಬರಿದು ದೊಡ್ಡಕ್ಕರಗಳಿಂದ ಮುದ್ರಿಸಿರುವೆನು. ಮತ್ತು ಆದರ ಸಾರ್ಥಕ ಪ್ರಸಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಈರ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯನ್ನಿಡುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನಾದರೂ ತಾಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಬುಧ್ರ ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರು ತಾವು ಸ್ವತಃ ಅರಿತುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕೆಳಿಗಾದರೂ ಆದನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ವಿವಯವಾಗಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನೂ ಆದರ ವನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿದೆ.

ಲೇಖನವು ಮೊದಲು ಮರಾತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಂಚಾಲಕರ ಸಹಾಯವಂತೂ ಆಗೇ ಆಯಿತು. ಆದರ ಹೊರತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಕಾರರಾದ ಶ್ರೀಯತ ಭಾಗವರಾಮ ವಿಶ್ಲೇಷಣಕರ; ಬುಲಧಾಣೆಯಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀಕರಾದ ಶ್ರೀ. ಗೋವಿಂದ ದಿನಕರ ನಾಮ ಜೋತಿ; ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ನನ್ನ ಆಸೇಕ ತರುಣ ಮಿಶ್ರರಲ್ಲಿದೆ ಅಕೆಂಬೆಯ ಸರಸ್ವತಿ ಮಂದಿರ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀಕರಾದ ಶ್ರೀ. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ ವೆಂಪಳಿ ಮೊದಲಾದ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ನಾನು ಮಣಿಯಾಗಿರುವೆನು.

ಮೂಲ ಮರಾತಿ ಲೇಖನವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಜಾಪುರದ ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಕೌಜಲಿಗಿ ಇವರಿಗಾದರೂ ನಾನು ಉಪಕ್ಯತನಾಗಿದ್ದೇನೇ.

ಹುಟ್ಟಿ
೧೦-೨-೧೯೩೫ }
}

ನಾನಾ ಹಡ್ಡಿಕರ.

ಕರ್ಕಾಶಕರ ನಿವೇದನವು

ನಮ್ಮ ಪರಮಸ್ತಿಯ ಬಂಧುಗಳಾದ ಡಾ. ನಾನಾಸಾಹೇಬ ಹಡ್ಡಿ ಕರರವರು, ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಾಜವೆಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಇವುರಲ್ಲಿಯೇ ಆಕಾಶಾತ್ಮಕ ಆವರ ಮೇಲೆ ಮಂಧರ ಪ್ರಸಂಗವು ಒದಗಿತ್ತು. ಪುನಃ ಆವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸೆರಹಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಿಫ್ಲೋನೆಯ ಜನವರಿ ಗಾನೆಯ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯಾತ್ಮಮಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರು. ಇದು ಸರ್ವಶ್ರಾತ್ಮವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ಸರಿ. ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಆವರು ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿನ ಅಂದರೆ ಗಾಣಿಗನೆಯ ಜನವರಿ ಶಿಂಕಾನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಈಭವುಹೊಂಡಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದ್ವಾಢನಾಡಲನೇಕಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಆವರು ಕಾರಾಗ್ರಹವಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಾಶನ ಕಾರ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಾನು ಹೊರಬೇಕಾಯಿತು. ಸಿಜವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಂಥ ಹೊಣ ಗಾರಿಕೆಯ ಕೆಲಸವು ಬೇರೊಬ್ಬ ತಜ್ಞ ಸಂಪತ್ತಿ ತರ ಸಹಾಯದ ಹೊರತು ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೊನೆಗಾಣವುದು ಅಶಕ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಜಳಿಸು ಸನ್ಯಾಸಿ ಮಿಶ್ರರಾದ ‘ಲೋಕಶಿಕ್ಷಕ’ ಎಂಬ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುವ್ಯಾಸಿದ್ವಾ ನಿದ್ವಾನ್ ಸಂಪಾದಕರಾದ ಪ್ರೌಢೀಸರ ಗಣೇಶ ಗಂಗಾಧರ ಜಾಂಭೇಕರ ಇವರು ಈ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅನಿವಾಯಃ ಸಂಕಟವನು ಲ್ಯಾಕ್ಷ್ಯುದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಲಸ್ತಂಖಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮುದ್ರಿತಪುತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಂತಿಮವೇಗದಲ್ಲಿ ಸೇವಾಡಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ಶಾಲಾ ನೀಯ ನೂತ್ನೇ ಸರಿ. ಎಲ್ಲ ಅವರಿಹಾಯ ವಾದ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ವರಿಹರಿಸಿ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನದ ಮಹತ್ವಾಯ ವನ್ನು ಆವರು ಕ್ರೈಸ್ತಾಂದ ಪ್ರಾರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪುಸ್ತಕವು ಇಂತಹ ಅಂದಚಂದವಾದ ಸುಲಲಿತ ಮನೋಹರವಾದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೦/೧೨ ದಿನದ ಆವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ

ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಡಿ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರಿಯವಾಚಕರ ಕ್ಯೇಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಹಾನು ಸಮಧಿನಾಗಿರುವೆನು. ಅಥಾತ್ ಈ ಅವೇಳ್ಯಾಲ್ಯೂ ಸಹಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಡ್ಡಿಕರ ಬಂಧುಗಳಾದ ನಾನಾಸಾಹೇಭರವರು ಜಾಂಭೀಕರ ಇವರ ಮಣಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇಚ್ಛಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾದರೂ ಇವರ ಮನಃ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಭಾರವನ್ನು ಮನ್ಮಿಷಿವದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮುಖ್ಯಾಷ್ಟದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ಮೂರು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಿದ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವು ಮತ್ತು ಧ್ವಜವಂದನದ ನಕಾಶೆಯನ್ನು ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ‘ಬಾಲೋದ್ಯಾನ’ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಚಾಲಕರಾದ ಶ್ರೀ. ಸಹಸ್ರಬುದ್ಧ ಇವರ ಎತ್ತು ಪುಸ್ತಕದ ಎಲ್ಲ ತರದ ಮುದ್ರಣ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ. ರಾಜಗುರು ಇವರ ಆಭಾರವನು ಮನ್ಮಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು, ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ವಿರಾಮಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದೇವಷ್ಟೇ? ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿದ ಬಳಕನಮ್ಮ ಕನಾರ್ಟಕ ಭಂಧವರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಉತ್ಸಾಹ ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಷಣಾಂತರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಲವಲನಿಕೆಯಂದ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಸಿತ್ಯಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ. ಗೋವಿಂದ ಗಂಗಾಧರ ಪೆಂಡಸೆ ಇವರು ನುಂದರಿದು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುವ ಸದಿಕ್ಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ ವಾಲಕ ಆವರ ಇಚ್ಛಿಯ ಪ್ರಕಾರ ‘ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ’ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿನ್ನು. ಈ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮಹತ್ವಾಯವನ್ನು ಶ್ರೀ. ಗೋವಿಂದರಾವ ಪೆಂಡಸೆ ಇವರು ಕೈಕೊಂಡು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ‘ಕನಾರ್ಟಕ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ವಿಫ್ಸ್’ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದರು. ವಿರಾಮಿ ಪುಸ್ತಕದ ಈ ಕನ್ನಡ ಆಪ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಆವರು ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಮಣಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮುದ್ರಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತ್ತೆಯಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರೀಂಟಿಂಗ್ ವಕ್ಫ್‌ದ ಮಾಲಕರಾದ ಶ್ರೀ. ಯಶವಂತ ಭಾಸ್ಕರ ಜಾರ, ಬಿ. ಎ., ಎಲ್ಲಾಲ್. ಬಿ ಇವರ ಆಭಾರವನ್ನು ಮನ್ಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಮುಖ ಪ್ರಷ್ಟದ ಹೇಳಿದ್ದ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕದೊಳಗಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಹದ ಎಲ್ಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಕುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ ‘ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ’ಯ ಮಾಲಕರಾದ ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿತದಾರ ಇವರ, ಧರ್ಮವಾದ ಪ್ರೌಢಕವಾಗಿ ಆಭಾರವನ್ನು ಮನ್ಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮರಾಠಿ ಪ್ರತಿಯನು ಕನ್ನಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಕೌಚೀಗಿ ಇವರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರಾಣ
ಕ್ರಿ.೮೪-೪-೧೯೬೦ }
}

ಪ್ರಕಾಕರು
ಲ. ಸು. ಹಡ್ಡೀಕರ.

ఆనుక్రమణికి

పండిత	విషయ	పుట్ట
१	రాష్ట్ర చీఫ్ వు	१
२	రాష్ట్రధ్వజద మయాడేయః	౨
౩	రాష్ట్రధ్వజద మాల పీఎికేయః	౩
౪	రాష్ట్రధ్వజవు జాతిసిద్ధార్థకవల్ల	१०
౫	రాష్ట్రధ్వజవు హేగిరబేచు ?	११
౬	హిందుస్తానీ సేవాదలవు రాష్ట్రధ్వజవు	१२
౭	వందన విధియ పూవసిద్ధ తేయః	१३
౮	ధ్వజారోకణ విధియు	१४
౯	ధ్వజావతరణ విధియు	१२
१०	ఎల్లి? యారు? మత్తు హేగీ?	१५
११	ధ్వజవందసేయ కవాయితు	१६
१२	జయజయకార	१७
१३	లక్ష్మదల్లిడతక్కు మహత్వద మాకుగళు	१८

పరిషిష్ట

१	రాష్ట్రగీతవు	१
౨	ధ్వజగాన	౨
౩	రాష్ట్రాయ పతాకేయు	౪
౪	ధ్వజవందన విధిక్షేత్ర (నకశ)	౫

ಭಾರತೀಯ

ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜವು

ಒಂದನೇಯ ಸಾರ್

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಿನ್ಹನವು

ಧ್ವಜವು ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವಿತದ ಮೂಲಿಕೆಯಂತೆ ಉಕ್ಕೊಂದಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಸಕಲ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಮತ್ತು ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೊಡಿಸುವ ವರಹಾ ಮಂತ್ರವಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಭಾವನೆಯ ಉಚ್ಛೃತರದ ದ್ವ್ಯಾತಕವಿದೆ. ಧ್ವಜದ ಮಾನಾಪಮಾನವೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಾನಾಪಮಾನವೆಂದು ಎಲ್ಲ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಭಾವನೆಯುಂಟು ಧ್ವಜವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವವರು ದೇಶದೈತ್ಯಿಗಳು. ಧ್ವಜಕೊಳ್ಳೇಸುಗ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಸಿರಿಸುವದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡುವ ನಿಜವಾದ ಬಲಿದಾನವು.

ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಧ್ವಜವೆಂದರೆ ಯಃಕಶ್ಮಿತಾ ಬಟ್ಟಿಯ ತುಣುಕು. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಅದಕ್ಕೆ ದೇವತ್ವವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಬಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಿನ್ಹಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ಜನತೆಯು ಅದಕ್ಕೆ ಧ್ವಜವೆಂದು ಮನ್ನಿಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದರೆ ಆದೇ ಬಟ್ಟಿಗೆ

ರಾಷ್ಟ್ರಪದವು ಪ್ರಾರ್ಥವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತೀಕದ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವದ ಮಾನವು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ.

ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಕೂಡಲೇ ಭಾವಿಕ ಮನುಷ್ಯನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ನಮಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜವನ್ನು ನೋಡಿದ ಕ್ಷಣವೇ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯಾಭ್ಯಂ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಬಗ್ಗೆ ಸುವನು; ಮತ್ತು ತನ್ನ ಎರಡೂ ಕ್ರೇಗಳನ್ನು ಭಾವಿಕತನದಿಂದ ಜೋಡಿಸುವನು. ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗ್ರತೆಯು ಒಮ್ಮೆ ಉತ್ಸನ್ನವಾದರೆ ಅವರು ಆ ಧ್ವಜದ ಶ್ರೀರ್ಘರ್ಥವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸ್ತಾಣಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೂಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುವರು. ಪಾರ ತಂತ್ರ್ಯ ಶೃಂಖಲೆಯಿಂದ ಬದ್ಧವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ತನ್ನದೆಂಬುವ ಧ್ವಜವು ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಧ್ವಜವಿಲ್ಲದ ದೇಶವು ಕೇವಲ ಗುಲಾಮರ ದೇಶವೇ ಸರಿ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಗುಲಾಮರಿಗೆ ಧ್ವಜದ ಕಲ್ಪನೆಯು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಇದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರ್ತಿಸ್ತರೂಪವನ್ನು ಕೂಡಲು ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಸಾರಾಂಶವೇನಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ರೂಪಾಂತರವೇ ಧ್ವಜವು. ಅಧಾರ ಧ್ವಜದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರವಿದೆಯಿಂದು ತಿಳಿದು ನಾವು ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಆದರ ಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಧ್ವಜಕ್ಕಾದರೂ ನಾವು ಶಿರಬಾಗಿಸಬೇಕು.

పరిడనేయ పాత

జగత్తినల్లియ ప్రతియోదు స్ఫూర్థంత్ర రాష్ట్రశాస్త్ర
తన్న దెంచ విశిష్ట ధ్వజపోదు ఇద్దే ఇద్దుక్కదే. మత్తు
ఆ రాష్ట్రశాస్త్రియ ప్రతియోబ్భు నాగిచను తన్న ధ్వజద
మానరష్టైయన్న మాడువుదు తన్న ఆద్య కాటఫ్సై
వెందు తెళియుత్తానే. ఒహ్మై ఒబ్బు ఆమేరికన్నను బిచ్చే
మత్తు పట్టిగళింద (Stars & Stripes) యుక్తవాద,
ఆమేరికేయ ధ్వజద మేలి మ్యూవరితు తన్న కాలస్ని
ట్టును. కూడలే ఆమేరికద నాగరికరు ఆ గృహస్థ
నన్న సుత్తుగట్టుదరు. మత్తు ఆవను ఆ ధ్వజవన్న నమ
ష్టరిసి ఆదర సన్నాన మాడిద నంతరవే ఆవనన్న
ముందే హోగగోట్టురు. నోఇదిరి! తమ్మి ధ్వజశాస్త్రి
ఆమేరికన్నర ఆభినూనవేంతహదు !

ఇంగ్లండద రాణియాగిద్ద ఎలిరుంబిధళ విపయ
వాగియూ ఇంతహదే ఒందు సంగతియూ ప్రసిద్ధివిదే.
ఒందు దిన ఆవళు తన్న రథదింద కేళగిళియత్తిరువాగ
నేలద మేలిన కేసరు ఆవళ కాలిగే తగలబారదెందు
హత్తిరవే ఇద్ద ఒచ్చ ఆధికారియు తన్న ఒళియల్లిద్ద
ఇంగ్లండద ఒందు రాష్ట్రధ్వజవన్న ఆవళ ముందే
కాసిదను. మత్తు ఆదర మేలి కాలిట్టు ముందే
హోగలు రాణిగే బిన్నవిసికొండను. ఆదరే ఎలిరుం
బిధళు ఆ ధ్వజవన్న నోఇదిద క్షేణవే ఆదన్న తట్టనే
ఎత్తికొండు తలైయ మేలి ఇట్టుకొండళు. మత్తు

ತನ್ನ ಮೈಮೇಲಿದ್ದ ನಿಲುವಂಗಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹಾಸಿ ಅದರ
ಮೇಲೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ನಡೆದುಹೊಂದಿ. ಆಗ್ನೇಯರಾದ ನಿಮಗೆ
ನಿಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜವನ್ನು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯಿರುವುದು ತಿಳಿ
ಯದಹೊರತು ನಿಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿಯಾಗಲಾರದು
ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಮಾತ್ರ
ಅವಳು ಮರೀಯಲಿಲ್ಲ.

ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಧ್ವಜಾಂಕಿತವಾದ ಕಾಗದದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಆಹ್ವೇಸ್ ? ಆ ಚಿತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ನಹ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ನೋಡುವರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಸಿ ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆದಕವನ್ನು ಪ್ರೇಮವನ್ನು ವ್ಯಾಖಿಗತ ಮಾಡುವರು. ಇದಕ್ಕೂ ಧ್ವಜದ ಅಥಾರ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕಾಯುವದೆಂದೆನ್ನುವರು. ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜದ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಯಾವ ವೀರ ಪುರುಷನೂ ಸಹಿಸಲಾರನು.

ಪೂರ್ವ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯ ಧ್ವಜದ ಅವರನವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ತತ್ತ್ವಗಳು ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರಕಾರವು ಅವರನ್ನು ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನವೇ ಹಿಡಿದು ಚತೋರ್ ಶೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವರು. ನಮ್ಮ ದುರ್ದ್ವರ್ಥವಾದಿಂದ ಪಾರತಂತ್ರೀ ಪಂಕದಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತ ಬಿದ್ದಿರುವ ಭರತೀಯಂಡಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತು ಮನ್ಮಿಸಿದಂತಹ ಧ್ವಜವು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಂದು ನಮ್ಮದೆಂದ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ಧ್ವಜದ ಅವಶಯನವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ದೇರಕಿಸಿದ ಬಳಿಕವೇ ನಮಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಯೋಗ್ಯ ನಿರೂಪಣನ್ನು ಮಾಡಲು ಬರುವದು.

ಮೂರನೆಯ ಪಾಠ

ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜದ ಮೂಲ ಸೀರಿಕೆಯು

ದುರ್ದೈವಡಿಂದ ಸರ್ವಸ್ವಿ ಪರತಂತ್ರವಾದ ನಮ್ಮೆ
ದೇಶಕ್ಕೆ ನವ್ಯದೆಸ್ಯಾವ ಧ್ವಜವಿಲ್ಲವೆಂಬದನ್ನು ನಾವು ಮೇಲೆ
ಹೇಳಿದ್ದೇವಹ್ಯೇ? ಪರದಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಂದಿನಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರ
“ಯೂನಿಯನ್ ಜ್ಯಾಕ್ಸೆ”ಗೆ ತಮ್ಮ ತಲೆಬೊಗ್ಗಿ ಸುವ ರೂಢಿಯು
ಹಿಂದವಾಸಿಯರಿಗೆ ಬಿಂದ್ದು ಇಂದಿನ ವರ್ಗೆ ಆದು ನಡೆದೇ
ಇದೆ. ಇಪ್ಪೇಕ್ಕೆ! ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ
ಗೋಸುಗ ನಾಃಪತ್ರೀದು (ಉಖ) ಪಂಚಗಳ ವರ್ಗೆ ಸತತ
ಹೊರಾಡಿ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಪ್ರಜೆಯ ಬಹುಮಾನವನ್ನು
ಪಡೆದ ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಾಸಭೆಯ ಮಂಡಪದ
ಮೇಲೆ ಸಹ ಒಂದಿನೆಯ ಇಸವಿಯ ವರಿಗೆ ಯೂನಿಯನ್
ಜ್ಯಾಕ್ಸೆವೇ ಹಾರಾಡುತ್ತಿತ್ತೆನ್ನಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಒಮ್ಮೆ ಜನಾನೀ ಹಡಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ
ಒಬ್ಬ ಹಿಂದಿ ಯುವಕನು ಡೆಕ್ಕುದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಿತ್ತ ಆಜ್ಞಾದು
ತ್ತಿರುವಾಗ, ಆತನನ್ನದ್ದೇಶಿಸಿ ಹಡಗದ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುವ
ಧ್ವಜದ ಕಡೆಗೆ ಬಿರಳು ತೋರಿಸುತ್ತ ಅಭಿಮಾನಪೂರ್ವ ಕವಾಗಿ
ಒಬ್ಬ ಜನಾನೀ ಹುಡುಗನು “ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಧ್ವಜವು ಇದೇ
ಮಾದರಿಯದೋ?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಾಕ್ರಿಂದನು. ಕೂಡಲೇ
ಹಿಂದಿ ಯುವಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯದ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿ
ಅವನ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ಅಶ್ರುಬಿಂದುಗಳು ಉದುರಹತ್ತಿದವು.
ಅವನು ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬಗ್ಗಿಸಿದನು ಮತ್ತು ಸ್ವಷ್ಟಿ

ವಾಗಿ ನೀತನು. ಪರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋದ ಹಿಂದೀ ಗೃಹಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶದ ಜನರು ಇಂಥಹ ಪ್ರಶ್ನಗಳನ್ನು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನಿರತ ನಮ್ಮೆ ಹಿಂದಿ ತೆರಣಿಗೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡಲು ಬಿಗಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂದು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಆಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಂದಿ ಯುವಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆ ಭರತಭಾಷಾ ಗಾದರೂ ಒಂದು ಘ್ರಾಜವಿರಬೇಕೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯು ಬರಹತ್ತಿತು.

೧೯೦೫ನೆಯ ಇಸ್ಟ್ರಿಯ ಸುಮಾರಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಿಂದಿದೇಶಭಕ್ತರು ಪ್ರಾರಿಸದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಾಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಧ್ವಜವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಆದಕ್ಕೆ “ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ” ಎಂಬ ಸಂಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗಿದ್ದರೂ “ಯೂನಿಯನ್ ಜ್ಯಾಕ್” ದ ಹೊರತು ಬೇರೊಂದು ಧ್ವಜದ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇರದ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಂದಲೂ, ಕುಂಭಕಣಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜನತೆಯಿಂದಲೂ ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬೆಂಬಲವು ದೊರೆಯದೆ ಹೋಯಿತು.

ಆ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿ ತರುಣ ವರ್ಗವು ಆವೇಶದಿಂದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹಿಂದೂ ದೇಶವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಲೇಬೇಕು ಆದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವಜವಿರಬೇಕೆಂದು ಆವರಿಗೆ ಅನಿಸಹಿತಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆವರು, ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕಂಡಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ರೂಪವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲು ಪ್ರಯ

ತ್ವಿ ಸಹತ್ತಿದರು. ಆದರೂ ತರುಣ ವರ್ಗದ ಈ ವಿಧದ ಸಾಹಸ ಗಳಿಗೆ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರೇತಾ ಹನ್ವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ತೋರಿಬರಹತ್ತಿತು. ಸನ್ ಱಫಿಲ್ ಸುಮಾರಿಗೆ “ ಇಂದಿಯನ್ ಹೋಮರೂಲ್ ” ಅಥಾರ್ತ್ ಹಿಂದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಜಳವಳಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಬಳಿಕ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಕೆಂಪು ಬಿಳಿಬಣ್ಣದ ಒಂಬತ್ತು ಪಟ್ಟಗಳುಳ್ಳ ಧ್ವಜವೋಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಆದರ ಕೆಳಬದಿಗೆ ಸಹ್ಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೇಲಿನ ಎಡಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ “ ಯೂನಿಯನ್ ಜ್ಯಾಕ್ ” ನ್ನು ಬಲಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಥರ್ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಮತ್ತು ಆದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಯೂನಿಯನ್ ಜ್ಯಾಕ್‌ಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಮುಂದರಿದ ತರುಣ ದೇಶಭಕ್ತರು ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಗಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಗಳು ನಡೆದಿರಲು ಱಫಿಲಿನೆಯ ಅಸಹಕಾರತೆಯ ಜಳವಳಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರುವಾಡದ್ವಾರಾ ಕೂಡಿದ “ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕರ್ಮಾಟಿ ”ಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಚಾಲನವು ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಆಂಥರ್ ತರುಣನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾದರಿಯ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಯವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿನು. ಆದರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾರಿಗೆ ಯಾವ ಧ್ವಜವೂ ರುಚಿಸದೆ ಸುಲಭವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾದರಿಯ

ಧ್ವಜವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ್ಗೆ ಹಿಂದುಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಂಪು ಹಾಗು ಮುಸಲ್ಲಾನರಿಗಾಗಿ ಹಸರು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಎರಡು ಬಣ್ಣಾದಿಂದ ಯಥ್ಕಾದ ಧ್ವಜವನ್ನು ಸಿನೀರ್ ಸಿ ಮಹಾತ್ಮಾಜಿಯವರಿಗೆ ತೋರಿಸಲಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮರು ಇತರ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳ ನಿರ್ದಶನವೆಂದು ಇವೆರಡು ಬಣ್ಣಾಗಳ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣಾಪೊಂದನ್ನು ಜೋಡಿಸಲು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈ ಮೂರು ಬಣ್ಣಾಗಳ ಮೇಲೆ “ ಸುದಶನ ಜಕ್ಕು ” ವೆಂದೆನಿಸಿದ ರಾಟ್ಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲೂ ಹೇಳಿದರು. ನೂಲುವ ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗು ಇತರ ಕ್ಷೇಗಾರಿಕೆಯ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಳಿಂದಲೇ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ನವ್ಯದೇಶವು ವೈಭವದ ಶಿಶಿರಕ್ಕೆ ಏರಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆ ವ್ಯವಸಾಯಗಳ ನಾಶದಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸದ್ಯಾದ ದ್ಯುನ್ಯಾವಸ್ಥೆಯು ಪೂರ್ಪುವಾಯಿತು. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಧ್ವಜದ ಮೇಲೆ ರಾಟ್ಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆ ಸಮಯೋಚಿತವೆಂದು ತೋರಿಬಂತು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಧ್ಯಾದ ನಮ್ಮ ಮೂರು ಬಣ್ಣಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಜನ್ಮವಾಯಿತು. ಈ ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೆಯು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಿದ್ದರೂ ಅದರ ಜನ್ಮದಾರಭ್ಯ “ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧ್ವಜ—ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ”, ವೆಂದು ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಡಹತ್ತಿತ್ತು. ೧೯೨೧ನೇಯಿಂಜಿನಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸದ ಮುಖ್ಯ ಮಂಟಪದ ಮೇಲೆಯೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಧ್ವಜವು ಅಲೆಡಾಡುತ್ತೆ ಬಂದಿರುವದು. ಅಂದಿನಿಂದ

(೬)

ರಾಮ್‌ರೋಹ ಪೃತಿಯ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಯೂನಿಯನ್‌ ಜ್ಯಾಕೆಗ್ ಅರ್ಥಾಚಂದ್ರವು ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದೆನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅಡ್ಡಿಲ್ಲ.

ಇಂದಿನ ವರೀಗೆ ಸಾವಿರಾರು ದೇಶಭಕ್ತರು ಈ ರಾಮ್‌ರೂಧ್ವಜದ ಮಾನರ್ಪೇಟೆಗಾಗಿ ಕಾರಾಗ್ರಹವಾಸವನ್ನು ನಾನಾ ತರಹದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಾತೇ ಇದೆ.

ನಾಲ್ಕನೇಯ ಪಾಠ

ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜನು ಜಾತಿ ನಿದರ್ಶಕವಲ್ಲ

ಧ್ವಜದಲ್ಲಿ ಜಾತಿವಿಪಯಕವಾದುದೂ, ಪಂಥ ನಿದರ್ಶಕವೂ ಹಾಗು ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯ ಭೇದ ಸೂಚಕವೂ ಮುಂತಾದ ದೇಹನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದವರೂ ಜಾತಿಯವರೂ, ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಭೇದಗಳನ್ನು ಮರೆತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತ್ವದ ಭಾವನೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಕೆಳಗೆ ಒಂದುಗೂಡಬೇಕು.

ಆದರೂ ನಮ್ಮಧ್ವಜದ ಕಲ್ಪನೆಯು ವೋದಲು ತಲೆದೊರಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆದರ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಧರ್ಮಗಳ ಕೀಂಚಿತ್ರ ಸಂಬಧವಿತ್ತನ್ನಿಬಹಿಸು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾತಿವಿಪಯಕ ಭೇದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ಯಾರಿಗೂ ಅವ ಸರವಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಜಾವಳಿಯು ಹಿಮ್ಮೈಟಿದ ಬಳಿಕ ಜಾತಿ ವಿಪಯಕ ಭೇದಗಳು ತಲೆದೊರಿಸತ್ತಿ ಧ್ವಜದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಗಳ ವಿಪಯವಾಗಿ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಭಾವವು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಬಹುದು. ಸಧ್ಯಕ್ಕಿರುವ ಮೂರು ಬಣ್ಣಗಳ ಜೋಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೀರಿಸಮಾಜದವರ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಜೋಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆ ಸಮಾಜದ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸದವರಿಗೆ ವಿನಂತಿಮಾಡುತ್ತ ಒಂದರು. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸದವರು ಅತ್ಯಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಕ್ಕುಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಳಬಣ್ಣದ ಬದಲು ನಾಲ್ಕು ಬಣ್ಣದ ಧ್ವಜವನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜನೆಂದು ಮನ್ನಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸೀರಿಜನರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೂ ಈ ಮೂಳಣ್ಣದ ಧ್ವಜದ ಬಣ್ಣಗಳ ನಿಷಯಕ ವಾದ ಜಾತಿ ಸೂಚಕ ಕೆಪ್ಪನೀಯು ಪಲ್ಲಟಸಹತ್ತಿ ನವ್ಯ ಧ್ವಜವು ರಾಸ್ಮಿಕ್ರೋಯತ್ವದ ಪ್ರತಿಕವೇ ತಗಿದೆಯೆಂಬ ತಿಳು ವಳಿಕೆಯು ಈಗೇಗೆ ರೂಢನಾಗಹತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಧ್ವಜದ ಮೂರು ಬಣ್ಣಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮತೆ ಮತ್ತು ಬಂಧುಭಾವ ಗಳ ನಿದರ್ಶಕವಾಗಿವೆಯೆಂದು ಕೆಪ್ಪವು ಮುಂದಾಳುಗಳ ಮತನ್ನು.

ಆದರೆ ಗಣಾರ್ಥನೀಯ ಇಸವಿಯ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ “ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಳದ ಸಭೆಯನಂತರ ಮಹಾ ಶ್ರೀ ಗಾಂಧಿಯವರು ಫೆಬ್ರುವರಿ ಎಂಬೆಂದು ತಾರಿಖಿನ “ಯಂಗ ಇಂಡಿಯಾ” ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಧ್ವಜದ ಮೂರು ಬಣ್ಣಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸ್ಪೃಹೀಕರಣವು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವು ಶ್ರೋಯರ್ಥದ ದರ್ಶಕವಿದ್ದು ಹಸರು ಮತ್ತು ಕೆಂಪುಬಣ್ಣಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಾಂತತೆ ಮತ್ತು ವಾನಿತ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆಯೆಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು. ಅಥಾರ್ತ ಭಾರತೀಯ ರಾಸ್ಮಿಕ್ರಧ್ವಜವು, ಶ್ರೋಯರ್ಥ, ಶಾಂತತೆ, ಮತ್ತು ವಾನಿತ್ಯವೆಂಬೀ ಮೂರು ಗುಣಗಳ ಕೇವಲ ಪ್ರತಿಕವೆಂದೇ ಮಹಾಶ್ರೀಜಿಯವರ ಮತನಿದ್ದು ಆ ಮತನ್ನೇ ಇಂದು ಇಡೀ ರಾಸ್ಮಿಕ್ರವೆ ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯತ್ತಲಿದೆ.

ಧ್ವಜದ ಮೇಲಿರುವ ರಾಸ್ಮಿಕ್ರೋಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಹಾಶ್ರೀಜಿಯವರು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. “ರಾಸ್ಮಿಕ್ರೋಯ ಚಿನ್ನದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದಕೆ ನನಗೆ ಕೆಡಕೆನಿಸುವದು. ರಾಟಯು ಬಡವರನ್ನೂ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನೂ

ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ಮಹಾಶಕ್ತಿಯು ; ಮತ್ತು ಬಹುಜನ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮರೀತು ಮಾಡುವ ಶಾಯರ್-ಗಳಿಲ್ಲ ನಿರಂಥಕ ವೆಂಬುದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ನೀನಪ್ಪ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಕುರುಹೆಂದರೆ ಈ ರಾಟ್ಯಯು . ”

ಆಂದ ಬಳಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಮೇಲಿನ ಬಣ್ಣಗಳು ನಿವಿಧ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಇಲ್ಲವೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಂಥಗಳ ನಿದರ್ಶಕವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೀನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಇಂತಹ ತನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ಎರಡನೇಯವರಿಗಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಮೂರು ಮಾಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೋಬ್ಬ ಹೀಂದ ವಾಸಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವು.

ಖದನೆಯ ಪಾಠ

ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜವು ಹೇಗೆರಬೇಕು?

ಯಾವುದೇ ಆಕಾರದ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಬಣ್ಣದ ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ವಜವೆಂದೆನ್ನಲಾಗದು. ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತವಾದ ಧ್ವಜದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಸಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಿಳಿ, ಹಸರು, ಮತ್ತು ಕಂಪು ಈ ಮೂರು ಬಣ್ಣಗಳಿರುವವು. ಮತ್ತು ಆನುಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಟಯ ಚಿತ್ರನ್ನು ತೆಗೆದಿರುವರು. ರಾಟಯ ಕದಿರು ಧ್ವಜಕ್ರಂಭದ ಬದಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ರಾಟಯ ಗಾಲಿಯ ಧ್ವಜದ, ಹವೇಚಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹೊರತು ಧ್ವಜದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಎರಡನೆಯ ಚಿನ್ಹನವಾಗಲಿ, ಆಕ್ಷರವಾಗಲಿ ಇರಬೇಡದು.

(ಮುಖಷ್ಯದ ಮೇಲಿನ ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರನ್ನು ನೋಡಿ.)

ಧ್ವಜದ ಉದ್ದಳತೆಯು (ಅಂದರೆ ಭೂಮಿಗೆ ಸಮಾಂ ತರವಾಗಿರುವ ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ರೀಜಿಯಲ್ಲಿ Fly ಫಾಲ್ ಯ್ಯಾ ಎಂದೆನ್ನವರು) ಮತ್ತು ಅಗಲಳತೆಯು (ಧ್ವಜಕ್ರಂಭಕ್ಕೆ ಸಮಾಂ ತರವಾಗಿರುವ ಭಾಗವು ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ರೀಜಿಯಲ್ಲಿ Hoist ಕಾಯಿಸ್ಟೆ ಎಂದೆನ್ನವರು.) ಇನುಗಳ ಪ್ರವಾಣವು ಎರಡಕ್ಕೆ ಮೂರರಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಉದ್ದಳತೆಯು ಉಪಾಟುಗಳಿದ್ದರೆ ಅಗಲಳತೆಯು ಉಪಾಟು ಇರಬೇಕು ಅಥವಾ ಉದ್ದಳತೆಯು ಉಪಾಟುಗಳಿದ್ದರೆ ಅಗಲಳತೆಯು ಉಪಾಟು ಇರಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ದೊಡ್ಡ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವಾಗಲೂ ಇದೇ ಪ್ರವಾಣವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಕುಗ ಪೇಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣಗಳ ಮತ್ತು ಅಂಕ ಡೊಂಕ ಆಕಾರದ ಧ್ವಜಗಳು ಕ್ರೀರ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ರಾಹ್ಯರಧ್ವಜವೆಂದು ಉಪಯೋಗಿಸುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.

ವಂದನದ ಶಾಲಕ್ಕೆ ರಾಹ್ಯರಧ ಪ್ರತಿಕವೆಂದು ಉಪಯೋಗಿಸ್ತುದುವ ಧ್ವಜದ ಅರವೆಯು ಕೈನಾಲಿನ ಶುದ್ಧಭಾದಿಯದಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕ ಎರಡನೆಯ ವಾತು. ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಅದು ನಾಲಿನ ದಾಗಲಿ, ಉಣಿಯದಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ರೇಶಮೀಯದಾಗಲಿ ಇದ್ದರೆ ನಡೆಯುವದು, ಆದರೆ ನಾಲು ವಾತ್ರ ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆದುದೇ ಇರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಉಣಿಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ರೇಶಮೀಯಾಗಲಿ ಶುದ್ಧ ಸ್ವದೇಶಿಯದಿರಬೇಕು.

ಆರಸೆಯ ಪಾಠ

ಓದುತ್ತಾನೀ ಸೇವಾದಲವೂ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವೂ

ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಕ್ಕು ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಸೇವಾದಲಕ್ಕು
ಸಿಕರ್ಪವಾದ ಸಂಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ. ೧೯೭೫ನೇಯ ಇಸವಿಯ
ಎಪ್ರಿಲ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗಪೂರದಲ್ಲಿ ಧ್ವಜದ ಸತ್ಯಗೃಹವು
ಪೂರಾಭವಾದಾಗೇ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಮಾನರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಮಂಡಳದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು
ಪ್ರಾಂತದಿಂದಲೂ ಆರು ಜನ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರನ್ನು ನಾಗ
ಪೂರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆವರು
ಸತ್ಯಗೃಹವನ್ನಾಚರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಾರಾ
ಗೃಹವನ್ನು ಸೇರಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜದ ಮಾನ
ವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ
ಗಿಯೂ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆಡಲು ಸಹ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದ ದೇಶಭಕ್ತರ ಆಶೀಲ
ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ದಲವೊಂದು ಇರಬೇಕೆಂಬ
ಕಲ್ಪನೆಯು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾಗಪೂರ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ
ಯನ್ನು ಭೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸತ್ಯಗೃಹಿಮುಂದಾಳುಗಳ
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಆವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ
ಸೇವಾದಲದ ಸಂಘರ್ಷನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ನಾಗಪೂರ ಸೆರೆಮನೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ರಾದಕ್ಕೊಡಲೆ
ಕ್ಕೂಕ್ಕೂನಾಡಿದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಆಧಿವೇಶನದ
ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರೂ ಆವರ ಮುಂದಾಳುಗಳೂ
ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಆಗೇ ಆವರು ಹಿಂದುಸ್ತಾನೀ ಸೇವಾ
ದಲಕ್ಕೆ ಮೂರ್ತಿ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ

ದರು. ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹಕ್ಕಿದಿಂದ ಪ್ರಧಮತಃ ಏರಿಸಲಬ್ಬಿಟ್ಟು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೀಯು, ಹಿಂದುಸ್ತಾನೀ ಸೇವಾದಲವು ತನ್ನ ದೇಹ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕದಲವೆಂದು ಮನ್ಯಣಿಯನ್ನಿತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಧ್ವಜ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಅಥಾರ್ತ ಹಿಂದುಸ್ತಾನೀ ಸೇವಾದಲವನ್ನೇ ಕೂಡಿತು.

ಮುಂದೆ ಬೆಳಗಾನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಭೀಯ ಅಧಿವೇಶನದಿಂದ ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನದ ವಿಧಿಯು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ (೧೯೨೫ರಾಜ್ಯ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ ಕಾರ್ಪೊಲಿಟಿ ಅಧಿವೇಶನದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದನ್ನಿಂದಾಗಿ) ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಧಿವೇಶನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ಹಿಂದುಸ್ತಾನೀ ಸೇವಾದಲದವರು ಒಳಗೇ ಶಿಶ್ಯಿಸಿದ್ದಿಂದಿಂದ ಗಂಭೀರತನದಿಂದಲೂ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜದ ಲೋಕಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಜ್ಜ್ ಸಿದ್ದೀಯವು ಬಹುಂತದಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ತಾನೀ ಸೇವಾದಲದ್ದೀಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ರವಿನಾರ್ಕ ಕೆರ್ನ್ಯೂಮ್ಯೂ ಮುಂಜಾನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಘಂಟೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ವಿಧಿಯನ್ನು ವಿಲ ಭರತೀಯಂಡದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಗೊತ್ತುನಳಿಯನ್ನು ೧೯೨೭ರಾಜ್ಯ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ ಮುಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ತಮ್ಮ ಪರಿಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಸೇವಾದಲದವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ, ಜಿಲ್ಲಾ, ಮತ್ತು ತಾಲೂಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳೂ, ಸೇವಾದಲದ ಸಕಲ

ಶಾಖೆಗಳೂ, ಬೇರೆ ರಾಮ್ಪುರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬ ಲವನ್ನಿತ್ತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವಜವಂದನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯದಾರಿಗಳೂ ಸೇವಾದಲದ ಈ ಗೋತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ರಾಮ್ಪುರದಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಿರರುಹರ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದು ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿನಂತಿವಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ಮೇರಿಗೆ ಈ ವಿಧಿಯು ಇಂದಿಗೆ ಸಾನಿರಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಧಿ ಜನರು ಕೂಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮದಿಂದಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಆದರದಿಂದಲೂ ವಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲವೇಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರು ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಾರುಗಾಣಿಸುವರು.

ರಾಮ್ಪುರೀಯ ಧ್ವಜದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆದರವನ್ನೂ ಪ್ರೇಮವನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸಲು ಈ ಸಮಾರಂಭವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾರಣೀಭೂತವಾಗಿದೆ. ಆದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಬರುವ ತಿಸ್ತು, ನಾವೀನ್ಯ, ಭವ್ಯತನ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಅದು ಲೋಕಸ್ವಿಯವಾಗಬಹುದ್ದಿಲ್ಲ ಆದರಂಬಿಯು ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಹತ್ತಿದೆ.

పళనేయ పాత

వందన విధియ పూవ్ సిద్ధతీయు

ధ్వజవన్న ఏరిసబీచేందు గొత్తు మాడిద స్థలవు స్పెష్టివూ, సమవాదుదూ, లిస్ట్టితపూ, సురక్షితపూ ఆగిరబీచు. ధ్వజస్టంభవు అత్యంత సుందరవాదుదూ. నిడిదాదుదూ ఇరబీచు. అంకడ్లంకవూ, కొళ్ళక మురుకవూ ఆద కోలన్న స్టంభద సలువాగి ఉపయోగిసకూడదు. భారవూ సరళవూ ఆద ఒందు గట్టియాద కోలన్న తెగెదుకోండు నుణువాగువంతే ఆదన్న కేత్తబీచు. స్టంభద ఎత్తరద ప్రవాణవు బహళవిర దిద్దరే ఎరడు ఇల్లవే మూరు కోలుగళన్న తెగెదు కోండు ఒందరల్గొందు చెన్నాగి సేరిసి మేలే బిళిభూవన్న లేసిసబీచు.

ధ్వజవు స్టంభద ఎత్తరక్కే శోభిసువ తలతీయదే ఇరబీచు. సాధారణవాగి ఖ పూటు ఉద్ద మత్తు ఉ పూటు ఆగలవాగిరువ ధ్వజక్కొసుగ నేలదింద ఏజ రింద ఖం పూటు ఎత్తరవాగిరువ స్టంభవు బీచాగు వుదు. ధ్వజవు ఉ పూటు ఉద్ద మత్తు ఉ పూటు ఆగలవాగిద్దరే స్టంభవు ఖం రింద ఇజ పూటు ఎత్తరవాగిద్దరే శోభిసుప్రదు. ఇదే ప్రవాణదింద నమగే బీచాగువ స్టంభద ఎత్తరవన్న గొత్తుహజ్జుబీచు. ధ్వజద గాలియూ సులియూ కూడ గట్టియాగిరబీచు. స్టంభద

ಮೇಲ್ಲುದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಇಲ್ಲವೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಗಾಲಿಯನ್ನು ವೊದಲೇ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸ್ತಂಭವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ವೊದಲೇ ಗಾಲಿಯ ಮೇಲೆ ನುಲಿಯನ್ನು ಹಾಕಿರಬೇಕು. ನುಲಿಯು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಗಾಲಿಯೊಳಗಿಂದ ನುಸುಳಿ ಬೀಳುವ ಭೀತಿಯು ಬಹಳವಿರುವದರಿಂದ ನುಲಿಯ ಸಿಂಡವು ಗಾಲಿಯ ಹರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಕೂಡದು. ನುಲಿಯು ಬಿಳಿಯ ನೂಲಿನದೇ ಇರಬೇಕ್ಕಾದೆ ಇನ್ನಾವುದೂ ಇರಕೂಡದು.

ಸ್ತಂಭದ ಸರಾಸರಿ ನೀರಿ ದಪ್ಪು ಭಾಗವು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಪೂಣ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಸ್ತಂಭವು ಬಹಳ ಎತ್ತರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೂರು ಸಣ್ಣಬುಗಳಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬಿಗಿದು ಆದು ಗಾಳಿಯಿಂದ ಹೊಯ್ದಾಡಿ ಬೀಳದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಧ್ವಜಸ್ತಂಭವನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಕಡೆತನಕ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ತಂಭದ ಸುತ್ತುಲೂ ೪-೫ ಪೂಟು ಎತ್ತರದ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕಟ್ಟಿಯು ಇರಬೇಕು.

ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಹಿಮ್ಮೈಗೆ ಏ ಪೂಟು ಅಂತರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಉದ್ದಗೆಯನ್ನು ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಧ್ವಜಸ್ತಂಭ ಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಒಂದು ಸರಳ ರೀಖಿಯನ್ನು ತೆಗೆನು ಮೇಲಿನ ಉದ್ದಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಬ್ಬಾಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಅಡ್ಡಗೆರೆಯು ಉದ್ದ ಗೆರೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸುವ ಸ್ಥಳವೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿಲ್ಲುವ ಸ್ಥಳವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸ್ತಂಭ ಬಿಂದುವೇ ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ವಿಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಧ್ಯ

ಬಿಂದುವೆಂದು ತಿಳಿದು ಉದ್ದಗೆರಿಯನ್ನು ಎರಡೂ ಬದಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿವವರೆಗೆ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ವಶುಫಳ ವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈ ವಶುಫಳವು ಉದ್ದಗೆರಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಕೆಳಗೆ ಬರಕೂಡದು. ಈ ವಶುಫಳದ ಆಕಾರವು ಕುದುರೆಯ ನಾಲಿನಂತೆ ಕಾಣವದು. ಈ ವಶುಫಳದ ಸುತ್ತಲೂ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಪೂಟು ಅಂತರದ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಸಮಾಂತರ ವಶುಫಳಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು.

ಉದ್ದಗೆರಿಯ ಮಧ್ಯ ಬಿಂದುವಿನ ಮೇಲೆ ಅಂದರೆ ಸ್ತಂಭದ ಬಿಂದುವಿನ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಾಟಿನ ಮೇಲೆ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಳವಿರಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಳದ ಹಿಂದೆ ಎರಡು ಪೂಟಿನ ಸೇರಿ ಅಧಕ್ಷರ ಎಡಕ್ಕೂ ಬಲಕ್ಕೂ ಶಿಬಿರಾಧಿಪತಿ ಮತ್ತು ಸೇನಾಪತಿಗಳ ಸ್ಥಳಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಗೆರಿಯಲ್ಲಿ ಬಲವಕ್ಕೂ ಆರು ಪೂಟು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬ್ಯಾಗಿಲವನ್ನೂ ದುವವನು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಸ್ತಂಭದ ಎದುರಿಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ವಶುಫಳದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಾಟಿನ ಅಂತರದ ಮೇಲೆ ಗಾಯನ ಮೇಳಿಗಳು ಸ್ತಂಭದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆಲ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಲದ ವಿನಿಧ ಸರ್ವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಲ್ಲುವರು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ನಿಮಂತ್ರಿತ ಜನರಾಗಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿವೇಶನಗಳ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ರಕಾರೀ ಮಂಡಳದ ಸಭಾಸದರಾಗಲಿ, ಅಶೀಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಸಭಾಸದರಾಗಲಿ ನಿಲ್ಲುವರು. ಮುಂದಿನ ವಶುಫಳದಲ್ಲಿ ಸ್ತಂಭ

ದೆಡೆಗೆ ಮೋರೀ ಮಾಡಿ ಧ್ವಜವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸೈನಿಕರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಾಲಿಕೆಯರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ನಿಲ್ಲುವರು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಸಾಲು ಇದ್ದ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಸೈನಿಕರ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಸ್ತ್ರೇಂಬರ್ ಸುತ್ತಲು ಮೊದಲು ಮೇಲ್ವಾಣಿಸಿದಂತೆ ನತ್ಯಾಳಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಎಲ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದಲೂ ಸುಮಾರು ೧೦ ಫೂಟು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೀಮಾರೇಷೆಯನ್ನು ಕೂರೆಯಬೇಕು. ರೇಷೆಯ ಹೊರಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ನಿಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬರಗೊಡಬಾರದು. (ಧ್ವಜಸ್ತ್ರೇಂಬರ್ ಬಿಂದುವನ್ನು ಸುತ್ತಲಿನ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.)

ಧ್ವಜವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮುಂದೆ ಹೇಳುವಂತೆ ಅದರ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕಟ್ಟಿ ಅದನ್ನು ಸ್ತ್ರೇಂಬರ್ ಮೇಲೆ ಏರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮೊದಲು ಧ್ವಜದ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲಿಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನಿ ಹಿಡಿದು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಪಟ್ಟಿಯು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕೆಳಗೆ, ಹಸರು ಪಟ್ಟಿಯು ನಡುವೆ, ಮತ್ತು ಬಿಳೀ ಪಟ್ಟಿಯು ಪೂಣಿವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮಡಿಜಬೇಕು. (ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉದ್ದ್ವಾಸಿಯನ್ನು ಹಾಗೇ ಇಟ್ಟು ಅಡ್ಡಮಗ್ನಲಿಗೆ ಒಂದರ ಸೇರಿಂದು ಬರುವಂತೆ ಮೂರು ಮಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಮುಮ್ಮಡಿಯ ಒಂದು ಉದ್ದ್ವಾಸಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು.) ಅವಶ್ಯವೇನಿಸಿದರೆ ಆ ಪಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಡಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಬಳಿಕ

ಈ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿ ಹಾರಾಡುವ ಮನ್ಯಲಿಸಿಂದ ಪಾಗೋರ್ಟಿಯ ನಿರಿಗೆಗಳಂತೆ ನಿರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಗಾಲಿಯ ಮೇಲಿನ ಸಿಂದ ಬರುವ ನುಲಿಯ ಹೊರದುದಿಯನ್ನು ಧ್ವಜದ ಮೇಲಿನ ಎಡಮನ್ಯಲಿಗಿರುವ ತುದಿಯ ಸಣ್ಣ ತುಂಗಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಮತ್ತು ಧ್ವಜದ ಕೆಳಗೆ ಎಡದುದಿಗೆ ಗಾಲಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಬರುವ ನುಲಿಯ ಒಳತುದಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಸ್ತಂಭ ಮತ್ತು ಧ್ವಜ ಇವುಗಳ ನಡುವಿನ ನುಲಿಯ ಕೆಳದುದಿಯಿಂದ ನಿರಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಧ್ವಜದ ಗಂಟಗೆ ಸುತ್ತಿ ಅದಕ್ಕಾಂದು (ಜಗ್ಗಿದ ಕೂಡಲೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುವಂತೆ) ಸಂಗಂಟನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಧ್ವಜದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗಂಟು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದು. ಈ ಗಂಟನ್ನು ಧ್ವಜನಂದನ ವಿಧಿಯ ಮೌದಲು ಸ್ತಂಭದ ಮೇಲೆ ಪೂಜ್ಯವಾಗಿ ಏರಿಸಿಡಬೇಕು. ಗಂಟನ ಕೆಳಗೆ ಜೋಡಾಡುವ ನುಲಿಯನ್ನು ಸ್ತಂಭದ ಸುತ್ತಲು ಸಹಜವಾಗಿ ಕ್ಯಾಗೆ ನೀಲಕುವಂತೆ ಕೆಲವೊಂದು ವೂದಾರಿಯ ಸರಿಗಂಟನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಧ್ವಜವೇರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ಬೇಕು.

ದಲದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಥಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ಧ್ವಜವಂದನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಡಪಕ್ಕದಿಂದ ಒಂದರ ಹಿಂದೊಂದು ಶೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಹೊಗತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನೇಮಿಸಿ ಕೂಟ್ಟು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗ ಹುಡಿಗೆಯರ, ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಮತ್ತು

(೪೫)

ವೊದಲು ಅವರನ್ನೇ (ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಬಾಲಭಾಲಿಕೆಯರನ್ನು) ಒಳಗೆ ಹೋಗಗೊಡಬೇಕು. ಗಾಯನ ಹೇಳುವವರು, ವಾದ್ಯ ಬಾರಿಸುವವರು, ಖ್ಯಾಗಲು ಉದುವವರು, ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿಯಮಿಸಿಕೊಟ್ಟ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಿಮಂತ್ರಿತ ಅಧಿತಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆಂದು ಗೊತ್ತು ವಾದಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಎಂಟಿನೆಯ ಪಾಠ

ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ನಿಧಿಯು

ಎಲ್ಲ ಸೈನಿಕರೂ ಪ್ರೇಕ್ಷೆಕರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳ ಗಳಲ್ಲಿ “ಹುಶ್ಯಾಯಾರ್”, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಿಂತ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು “ವಂದೇ ಮಾತರಂ”, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತನನ್ನು ಅನ್ನಬೇಕು ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವ ಪದ್ಧತಿಯು ಒಹಳ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಕವಾಯತಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ದಂಡಾಳುಗಳು ಸೆಟಿದು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಧ್ವಜವಂದನ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು.

ಧ್ವಜವು ಮಂಡಿಚಿದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಮೇಲ್ಲಿದ್ದಿಗೆ ತೊಡಕಿಸಲ್ಪಿಟ್ಟರುತ್ತದೆ. ಧ್ವಜ ರಕ್ಷಕನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ “ನಮಸ್ತಿ”, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆವರಿಗೆ ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಾರಿಸಲು ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ತಾನು ಸ್ವತಃ ಸ್ತಂಭದ ಹತ್ತರ ಹೊಗಿ ಧ್ವಜ ಸ್ತಂಭಕ್ಕ ಕೆಳಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ನುಲಿಯನ್ನು ಬಿಂಜಿ ಬೇಕು. ಮತ್ತು ನುಲಿಯ ಒಳಭಾಗವನ್ನು (ಸ್ತಂಭ ಮತ್ತು ಧ್ವಜಗಳ ಲೀಯ ನುಲಿಯನ್ನು) ಸ್ತಂಭದ ಹತ್ತರ ನಿಂತಿರುವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತಾನು ಸ್ವತಃ ಎಲ್ಲರಿಗೆ “ನಮಸ್ತಿ” ಎಂಬ ಕಟ್ಟಬ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಡಗೈಯಿಂದ ಒಳನುಲಿಯನ್ನು ಜಗಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಬಲಗೈಲಿಂದ ಧ್ವಜದ ಸುತ್ತಲು

ಕಟ್ಟಿದ ಸರಿಗಂಟಿನ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಎಳೆಯಬೇಕು, ಗಂಟು ಬಿಂಬಿದ ಕೂಡಲೇ ಧ್ವಜವು ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಧ್ವಜಕ್ಕೆ “ನಮಸ್ತಿ”ಯ ವಂದನೆ ಯನ್ನು ಸಿರುವರು ; ಹಾಗೂ ಆಗ್ಗೆ ವಾರ್ಷಿಕಾಗಳು ಬಾರಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಧ್ವಜವು ಹಾರಾಡುವದು, “ನಮಸ್ತಿ”ಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಬಿಸುಲ ಮತ್ತು ಇತರ ವಾರ್ಷಿಕಾಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುವದು ಇವೆಲ್ಲ ಶ್ರಮೀಗಳು ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು.

ಬಳಿಕ ಧ್ವಜದ ಸುಲಿಯನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಕ್ರಿಂಭಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದು ಧ್ವಜ ರಕ್ಷಕನು ಮತ್ತೆಗ್ಗೆ ಮೈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ “ನಮಸ್ತಿ”, ಮಾಡುವನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆ ಹೇಳಿ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಓರಣದಿಂದ ನಿಂತು ಧ್ವಜ ರಕ್ಷಕನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಮೊದಲು “ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನ್” ಎನ್ನು ಪದ್ಧತಿಗನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು “ನಿಜಯೇನಿಶ್ವತ್ತಿ ರಂಗಾ ಪ್ರಾರ್ಥಾ”, ಈ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಬೇಕು. (ಈ ಅಭಿವಾದನ ವಿಷಯಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು, ಕವಾಯತಿನ ಜಿತ್ರ ವನ್ನೂ, ಹೇಳಿನ ಎರಡೂ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.) ಬಳಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಇತರರ ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಐದನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವರು. ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ “ ವಂದೇಮಾತರಂ”, ಮತ್ತು “ ಭಾರತ ಮಾತಾಕ್ಷೇ ಜಯ”, ಮತ್ತು “ ಕನಾಟಕ

(೨೬)

ಮಾತಾಕ್ಷೇ ಜಯ „ ಈ ಜಯಜಯಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇವ್ವಾದ ಮೇಲೆ ಆರೋಹಣ ವಿಧಿಯು ಸಮಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವೇಂಕರು ವಶ್ರೀ ಭದ್ರಿ ಹೊರಬೀಳುವಾಗ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮೌದಲು ಮೂದಲಿನ ಸಾಲಿನವರೂ ನಂತರ ಎರಡನೆಯ ಸಾಲಿನವರೂ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಬ್ಬರ ಹೀಂದೊಬ್ಬರು ಸಾಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಲಪಕ್ಷದಿಂದ ಹೊರಬೀಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಒದರಾಟ ಜೀರಾಟ ಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಥಕಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಪ್ಪಣಿಯಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರೇ ತೊಡಗಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ “ ವಂದೇಮಾತರಂ „ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುಕೂಡದು. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮೂರನೆಯನನು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವನೂ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವದೆಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಧ್ವಜಗೀತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡುವ ದವಶ್ವಾವು.

ಒಂಬತ್ತೆನೇಯ ಪಾಠ

ಧ್ವಜಾವತರಣ ವಿಧಿಯು

ಈ ಕಾಲಕ್ಕೂದರೂ ಧ್ವಜಾರ್ಹಣಾದ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಇದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಸ್ವೀಕರು ಧ್ವಜದ ಮೂರು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಿಲ್ಲಿ ವರು. ಬಳಿಕ “ರಾಪ್ತಿಗಗನಕೇ ದಿವ್ಯಜ್ಞೀಯೇತಿ” ಈ ಧ್ವಜಗಿರಿತೆಯನ್ನು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. (ಪರಿಶಿಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿರಿ) ನಂತರ ಮೊಳಕಾಲೂರಿ ವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಧ್ವಜವನ್ನು ಕೇಳಿಗೆ ಇಳಿಸುವರು. ಮತ್ತು ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಧ್ವಜಕ್ಕೂ “ನಮಸ್ತಿ”ಯ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಿ ವಾಢ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸುವರು. ಧ್ವಜವನ್ನು ಇಳಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಅದನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮುಡಿಚಿ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಚೀಲವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮುದ್ದೆ ಹಾಕಿ (ಸೀಲ) ಧ್ವಜ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರ ಭಾಗ ಇಡಲ್ಲಿ ಇಡುವದಕ್ಕೂ ಸ್ಥಾರ ನರಿಪ್ತಂ ಅಥಿ ಕಾರಿಯ ವಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡಬೇಕು. ಧ್ವಜವನ್ನು ಕೂಡುವ ಮೊದಲು ಧ್ವಜರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅಥಿಕಾರಿಗೆ “ನಮಸ್ತಿ”ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ “ವಂದೇಮಾತರಂ” ಪದವನ್ನು ಹಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಗೊತ್ತಾದ ಜಯಫೋರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ಬಂಪಕ್ಕೂ ದಿಂದ ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೆಬ್ಬರು ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೊರಗೆ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಹೋಗುವರು. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪಥಕಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಪ್ರಣೀಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಂದಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಹತ್ತುವರು.

(೪೮)

ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸೂರ್ಯೋದಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀರವೇರಿಸುವರು. ಮತ್ತು ಧ್ವಜಾವತರಣ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸೂರ್ಯಾಂತರದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಜರುಗಿಸುವರು. ಧ್ವಜ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇಲ್ಲದೆಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವಜವನ್ನು ಒಂದೇ ತಾಸಿನವರಿಗಿಟ್ಟು ಬಳಿಕ ವಿಧಿಯಕ್ಕೆ ವಾಗಿ ಇಳಿಸಬೇಕು.

ಆರೋಹಣ ಮತ್ತು ಅವತರಣ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂತರವಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮರಿಯಲಾಗದು. ಆರೋಹಣದ ಕಾಲಕ್ಕೆ “ ಒಂದೇಮಾತರಂ ” ಈ ಗೀತವನ್ನು ಮೊದಲು ಹಾಡುವರು ಮತ್ತು ಅವತರಣ ವಿಧಿಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಹಾಡುವರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಆರೋಹಣದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಧ್ವಜವು ಹಾರಾಡಹತ್ತಿದ ನಂತರ “ ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನ ” ವನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಆದರೆ ಅವತರಣ ವಿಧಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಧ್ವಜವನ್ನಿಳಿಸುವ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆರೋಹಣದ ಕಾಲಕ್ಕೆ “ ನಿಜಯೇ ವಿಶ್ವತಿ ರಂಗಾ ಪ್ರಾರ್ಥಾ ” ಈ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡತಕ್ಕೂದಿದ್ದರು ತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವತರಣದ ಕಾಲಕ್ಕೆ “ ರಾಷ್ಟ್ರಗಗನಕೇ ದಿವ್ಯಜೀವೀತಿ ” ಎಂಬ ಹಾಡನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹತ್ತನೇಯ ಪಾಠ

ಎಲ್ಲಿ? ಯಾರು? ಮತ್ತು ಹೇಗೆ?

ಈ ಧ್ವಜವಂದನ ವಿಧಿಯನ್ನು ಯಾವದೇ ರಾಸ್ತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಆದರ ಶಾಖೆ—ಉಪಶಾಖೆಗಳಾಗಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಳಿದ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣ ಸಭೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ರೀತಿಯಿಂದಾಗುವೆಂತಿ ದ್ವರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಆರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ವಿಧಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದ ಪಾಠಕವು ಬರುವ ಸಂಭವವುಂಟು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಉಕ್ಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

ಈ ವಿಧಿಯನ್ನೂ ಈ ವಿಧಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನೂ ಸೈನಿಕ ರಿಗೆ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಅಪ್ಪಣಿ ಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮಾಡಿಸಲು ಬರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯ ಸೈನಿಕರಿಂದಲೂ ನಿಡ್ಯಾಧಿಕಾರಿಂದಲೂ ಪೂರ್ವವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಪೂರ್ವ ಧ್ವಜದ ವಿಹಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮವೂ ಆದರವೂ ಹುಟ್ಟಿ ವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಧ್ವಜಾರೋಹಣ ಮತ್ತು ಧ್ವಜಾವತರಣ ಈ ಎರಡೂ ವಿಧಿಗಳು ಅರ್ಥಂತ ಪನಿತ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಂತ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದಲೂ ಶಾಂತತೆಯಿಂದಲೂ ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಹಾಡುಗಳನ್ನೇ ಹಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಗೊತ್ತುದ ಜಯಚಯಕಾರಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು.

ಭಾವಣಗಳು ಆದನ್ನು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಕೀರ್ತವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ವಿಧಿಗೆ ಕೇವಲ ಜರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಿಮಿಷ(ಮಿನಿಟ್ಸ್)ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾಗಕೂಡದು.

ಧ್ವಜವಂದನೆಗಾಗಿ ವಿಧಿಕ್ಕೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೂ ದಿದ ಸ್ವೇಸಿಕರೂ, ನಿಷ್ಠಾಧಿರ್ಕಗಳೂ ಇತರ ಜನರೂ ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ಪಾರುಗಾಣಿಸಬೇಕು. ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ, ಪ್ರಾಂತ ಇಲ್ಲವೇ ಪಂಥಗಳ ವಿವರಾಗಿರುವ ಬೇಧಭಾವವನ್ನು ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿಲಮಾತ್ರಪೂರ್ವಿಸಿಕೊಡದು.

ಈ ವಿಧಿಯೂ ಧ್ವಜಾಭಿವಂದನದಂತಹ ವಂದನ ಪ್ರಕಾರವೂ ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಧೃಪ್ತಿಗೆ ಬೀಳುವ ದಿಲ್ಲ. ಅದು ಕೇವಲ ಆಯ್ದಾಸಂಸ್ಕೃತಿಯುದ್ದು ನಮ್ಮೆ ಉಚ್ಚಾಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದ್ವೈತಕವಾಗಿರುವದು. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಶಿಸ್ತಮಾತ್ರ ವಾಶ್ವತ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಸ್ವರೂಪದಿದ್ದಿದೆ. ಸ್ವತಃದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಮನುವ್ಯನಿಗಾಗಲಿ ಸಂಸ್ಥಾಗಾಗಲಿ ತನ್ನ ಇಲ್ಲವೇ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಧ್ವಜವನ್ನೇರಿಸಲು ಅವನಿಗೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ದಿನ ಅಥವಾ ಕಾಲದ ನಿಬಂಧನಿಲ್ಲ. ಧ್ವಜವನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೇ ಏರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ಅದರವಿಧ್ಯರೆ ತೀರಿತು.

ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮ್ಯಾನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಮೇಲಾಗಲೀ ಸರಕಾರೀ ಕಟ್ಟಡದ ನೇರಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ತೋಟದಲ್ಲಾಗಲಿ

ಧ್ವಜಸ್ತಂಭಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಸ್ಥಳವಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಸೈನಿಕರು ಅಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಮಾಡಿದ ದಿನ ಗೊತ್ತಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೂಡಿ ತಿಸ್ತಿನಿಂದಲೂ ಗೊತ್ತಾದ ಪದ್ಧತಿಯಂದಲೂ ಧ್ವಜವಂದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಇದೇ ಪದ್ಧತಿಯು, ತಾನ ಒಂದು ರಾಪ್ತಿವೆಂದೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಅಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ರಾಪ್ತಿರದ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭರಾದ ಸಕಲ ಸೈನಿಕರು ತಮ್ಮ ದುರಭಿಮಾನವನ್ನೀಲಿಬದಿಗಿರಿಸಿ ಧ್ವಜವಂದನ ವಿಧಿಕ್ಕೇತ್ತರದ ಮೇಲೆ ಕಲೆತು ಗೊತ್ತಾದ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ವಂದನೆಯನ್ನುಸಿರ್ಬಿಸಬೇಕು.

ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಧ್ವಜದ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಫಾತವು ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಳಹತ್ತಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಎನ್ನೇಭಾವಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಅಯೋಗ್ಯವೇ ಸರಿ. ಧ್ವಜದ ಆಧಾರ ರಾಪ್ತಿರದ ಮಾನರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ಹೋರಾಡುವದು ಧ್ವಜದ ನಿಜವಾದ ಪೂಜೆಯು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಸುಗ ಸರ್ವಸ್ವದ ಆಹತಿಯನ್ನೀರುವದೇ ನಿಜವಾದ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯು.

ಹನ್ನೆಂದನೆಯ ಪಾಠ

ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಕವಾಯಿತ್ರೆ

ಧ್ವಜಾಭಿವಾದನದ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಸಂದಿಗ್ಗಣಿತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದರಪ್ರಚಾರವಾಗಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ವಂದನಪದ್ಧತಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಈಪ್ರಕಾರದ ಪದ್ಧತಿಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆಯೆಂದೂ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆದುಸರ್ವೋತ್ಸಾಹವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಹೊಳೆಯೆಡೆಇರುತ್ತು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದ್ವಾರೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನವೀನ್ಯ ಭರತ ಭೂಮಿಯದಾದರೂ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿರಬೇಕೆಂದೆಸ್ತವನು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಅಥಾರ್ವ ಈ ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಪದ್ಧತಿಯೇ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಿಯೂ ಕೂಡ ಆದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು. ಧ್ವಜವಂದನೆಯ ಮತ್ತು ನಮಸ್ತೇಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಆತ್ಮಗತವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಕವಾಯಿತು ಕಲಿಯುವದವ್ಯವು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಶಿಬಿರಾಧಿಪತಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಲಿ ಕಲಿಸಲನುಕೂಲನಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೊನೆಗೆ ಚಿತ್ರರೂಪದಿಂದ ಆದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಕರಿಸಿದ್ದೇನೆ. (ಪುಣಿಸ್ತು ಅ. ೩. ನೇಂದಿರಿ)

ಧ್ವಜಾಭಿವಾದನವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವಾಗ ಸಂಖ್ಯಾಕ್ರಮವನ್ನನು ಸರಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು. ಮೊದಲು ೬ ನಂಬರುಗಳನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಅದರಿಂದ ಮಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕೊನೆಗೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಹೀಗಾಯಿತೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿನಿಗೂ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಒಂದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಭಿವಾದನಮಾಡಬು ಬರುವದು. ಆದರಂತೆಯೇ “ನಮಸ್ತೇ”ಯ ವಿಹಿತದಲ್ಲಿ ವೊದಲು ಎರಡು ನಂಬರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಬಳಿಕ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಎಲ್ಲ ಸ್ವೇನಿಕರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಒಂದೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಿಂತ ಬಳಿಕ ಕಲಿಸುವವರು ಮುಂದಿನಂತೆ ಅಪ್ಪಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

ಆದೇಶವು

“ದುರ್ಗಾರ”:- ನಿಡಿದಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಹಿಂಬಡಗಳು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ವಾದಗಳ ನಡುವೆ ಉಜ್ಜಿ ಕೋನವಿರಬೇಕು. ಕೈಗಳು ತೊಡೆಯ ಗುಂಟು ನಿಡಿದಾಗಿಯೂ ಮಾ ಹೀಗೆ ಗಳು ಅಥವ ಮುಚ್ಚಿದವೂ ಇರಬೇಕು.

“ಧ್ವಜವಂದನ”:-“ರುಕ್”:—ಒಂ ಪಾದವನ್ನು ಸುಮಾರು ೪೦ ಇಂಚುಗಳಾಗಲಿ (ಇಲ್ಲವೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ) ಹಿಂದೆ ಒಯ್ಯಬೇಕು. ಉಳಿದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಮೇಲಿನಂತೆಯೇ ಇರತಕ್ಕಾದ್ದು.

(೪೬)

“ ದೋ ” :— ಬಲಗಡೆಯ ಮೊಳಕಾಲನ್ನು
ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಉರಬೇಕು.
ಎರಡೂ ಕೈಗಳನ್ನು ನಿಡಿದಾಗಿ
ಇಳಿಬಿಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ
ಗಳು ವಕ್ರವಾಗಿ ಅಥವ ಮುಚ್ಚಿ
ದವಿರಬೇಕು. ಬಲಗಾಲಿನ
ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲೆ
ಉಂಟಾಗಿ ಹಿಂಬಡವನ್ನು ಎತ್ತತ
ಕ್ಕುದ್ದು ಈಹಿಂಬಡವನ್ನು ತೋಡೆಗೆ
ಹಚ್ಚು ಕೂಡದ್ದು. ಬಲದೋಡೆ
ಯನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ನೀಲಿಸಬೇಕು.

“ ತೀನು ” :— ಬಲಗ್ಗೆ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಸರಳ
ವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಯೂ
ಜೋಡಿಸಿ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ
ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇಡುಬೇಕು.
ಅಂಗ್ಗೆಯು ನೆಲಕ್ಕೆ ಸಮಾಂತರ
ವಾಗಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿರಳಿನ ತುದಿಯು
ಎದೆಗೆ (Sternum ಹೆಸರಿನ
ಅಂಶ ಹತ್ತರ) ಹತ್ತಿಯೂ
ಮತ್ತು ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಬೆರಳು
ಗಳ ತುದಿಗಳು ಹೃದಯದ
ಮೇಲೆಯೂ ಇರತಕ್ಕುದ್ದು. ತಲೆ
ಯನ್ನು ಸೆಟೆಯಿಸಿ ತುಸು ಬಗ್ಗೆ

ಸಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಗದ್ದವು
ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದಂತೆ ಇರ
ಬೇಕು. ಎಡ ಗೈಯನ್ನು
ಮೊಳಕ್ಕೆ ಹತ್ತರ ಕೊಂಜಮಣಿಸಿ
ಎಡತೋಡೆಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದ
ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಈ
ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು
ಕತ್ತಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು
ಬಡಿಗೆಯಾಗಲೇ ಇರುವುದೆಂದು
ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವೂಡಬೇಕು.
ಶರೀರವನ್ನು ಬಂಳ ನಿಡಿದಾ
ಗಿಯೂ ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಇಡ
ಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡ ಬಗ್ಗೆ ಸ
ಕೂಡದೂ.

ಒಟ್ಟಿರ” :— ತಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸೆಟಿಸಿ ಮೇಲ
ಕೊಂಬ್ಯಾಯಬೇಕು. ಎರಡೂ ಕೈಗ
ಳನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಸಿ “ ದೋ „ ದ
ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಇರಬೇಕು.

“ ಹಾಚ್ ” :— ಒಮ್ಮೆಲೇ ಎದ್ದು ನಿಂತು “ ಏಕ್ „
ದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

“ ಭೈ ” :— ಬಲಗಾಲನ್ನು ಮುಂದೆ ತಂದು
“ ಹುಃಶ್ವಾರ್ ” ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ
ನಿಲಬೇಕು.

ಈ ಅಭಿವಾದನವನ್ನು ಕೇವಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾವದೇ ಧ್ವಜಕ್ಕಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವದೇ ವೃಕ್ಷಿಗಾಗಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸೆನೆಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

“ ನಮಸ್ತೇಯ ಕವಾಯತ „

“ನಮಸ್ತೇ”ಮಾಡುವ ಐತಿಹ್ಯ:— “ಹುಃಶ್ವಾರ , ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂತ ಬಳಿಕ

“ನಮಸ್ತು”:— “ಹುಃ”— ಹುಕುಮು ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಲಗ್ಗೆ ಬೆರಳುಗಳಿಲ್ಲವನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಎದೆಗೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು ಹೆಚ್ಚಿರಳು ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿಯೂ ಅಂಗ್ಗೆಯು ಸೆಲದಿಂದ ಸಮಾಂ ತರವಾಗಿಯೂ ತಲೆಯು ತುಸು ಬಗ್ಗಿಯಾಗ ಇರಬೇಕು (ಧ್ವಜಾಭಿವಾದನದಲ್ಲಿಯ “ತೀನು” ದ ಸೃಷ್ಟಿಕರಣವನ್ನು ಸೋಡಿರಿ.)

“ದೋ”:— ಕೈಗಳನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಒಯ್ದಿರುತ್ತದೆ. “ಹುಃಶ್ವಾರ , ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವೊದಲಿನಂತೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

“ನಮಸ್ತೇ” ಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂಗ್ಗೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬೆರಳುಗಳು ಹೃದಯದ ಮೇಲೆ ಇಡ್ಲಿಪ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ತಲೆಯು ಕೆಳಗೆ

(೬೨)

ಬಗ್ಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಧ್ಯವೇನೆಂದರೆ, “ನಮಸ್ತಿ” ಮಾಡು
ವವನು ತನ್ನ ತಾಯಾದನ್ನು ಸ್ತುರಿಸಿ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯ
ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕೆ ಪರವೇಶಪೂರನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾಯಾಗಿಟ್ಟು ಧ್ವಜಕ್ಕೆ
ಉಂದರೆ ರಾಹ್ಮಿಕ್ಕೆ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಮೆದೀಯರ್ಕೆ
ನೆಂದೂ ಅದನ ಸ್ತೋತ್ರಧ್ಯ ತನ್ನ ಜೀವಿತವನ್ನು ಕೂಡ
ಕೂಡಾಡಲು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಪಾಠ

ಜಯಜಯಕಾರ

ಜಯಜಯಕಾರದ ಪದ್ಧತಿಯು ಹಿಂದು ಶಾಖಾನಕ್ಕೆ ಜೀಸ
ದೇಶೋ ಇರದೆ ಆದು ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದ
ದ್ವಾದೆ. ಈಗ ಜಾಗ್ರತ್ರಾದ ಹಿಂದಿಯರನ್ನು ಶಿಕ್ಷ್ಯ ಸಂಪು
ಟನೆಗಳ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣುವರಿಗೆ ಜಯಜಯಕಾರದ ವಿಷ
ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದವ್ಯವಿದೆ.
ಬೇಕಾದವರು ಬೇಕಾದವರ ಜಯಜಯಕಾರವನ್ನು ಬೇಕಾ
ದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಶಿಸ್ತಿನ ಲಕ್ಷ್ಯಾಳವಿರದೆ ಕೇವಲ ಹುಂಬ
ತನದ ಲಕ್ಷ್ಯಾಳನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜಯ
ಜಯಕಾರವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಲುವಾಗಿ ಹಗಲಿ
ರುಳು ಹೋರಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜಯಜಯಕಾರವನ್ನು
ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಥಾತ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಂದೆ
ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕ್ಷಮಿಸಿರುವನು. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಂಥ ದೊಡ್ಡ
ವನೇ ಇರಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರವು ಅವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದೇ. ಆದ್ದ
ರಿಂದಲೇ ಒಮ್ಮೆ ಒಮ್ಮೆ ಹತ್ತು ಸಲವಾದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ
ಜಯಜಯಕಾರವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜಯ
ಜಯಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಪ್ರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಕೊಡು.

ಎಪ್ಪೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಪ್ರೀರಿತ
ರಾದ ಜನರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ ಜಯಜಯಕಾರವನ್ನು
ಮಾಡುವರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಇ

ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ಸಿಕ್ಕು ರಾಪ್ಪುನ್ನು ಮರೀ ಯಲ್ಲದುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ತಿಕಾರ್ಯಪೂರ್ವ ಉತ್ಸನ್ವಾಗಿ ರಾಪ್ಪುದ ಹಾನಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಂತನ್ನು ರಾಪ್ಪುದ ಒಂದು ಅಂಗವಿದೆ. ಅಧಾರತ್ವ ಅದು ರಾಪ್ಪುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೆ ಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೇವಲ ರಾಪ್ಪುದ ಜಯಜಯಕಾರನನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತದ ಜಯಜಯಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಕೂಡು.

“ ಭಾರತ ಮಾತಾರ್ಕೇ ಜಯ್ ”

ಹಾಗು “ವಂದೇಮಾತರಂ” ಎಂದು ರಾಪ್ಪುರ್ಯಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಫೋರ್ಮೇಟಿನಲ್ಪಟ್ಟ ಜಯಜಯಕಾರಗಳು ಕನ್ನಾ ಕುಮಾರಿಯಿಂದ ಕೈಲಾಸ ಪರಮಾತ್ಮದವರಿಗೆ ಹಬ್ಬಿದ ವಿಸ್ತಾರ ವಾದ ದೇಶದ ಮೂಲಿ ಮೂಲಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳಹತ್ತಬೇಕು. ಅಧರ್ತ್ವ ಇವೆರಡು ಜಯಜಯಕಾರಗಳನ್ನಾಳಿದು ಇನ್ನಾವ ವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಜಯಫೋರ್ಮದ ಧ್ವನಿಯು ಗಂಭೀರವೂ ಗಗನಭೀದಿಯೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಿಸ್ತ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಜಯಜಯಕಾರಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯು—
“ ಭಾರತಮಾತಾರ್ಕೇಜಯ್ ” ಇದರಲ್ಲಿಯ “ಭಾರತಮಾತಾರ್ಕೇ” ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಧ್ವಜರಕ್ಷೆಕನು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ವೇಣುಗಲು ಒದರಬೇಕು. ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲರೂ “ಜಯ್”, ವೆಂದು ರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ “ವಂದೇಮಾತರಂ” ದಲ್ಲಿಯ

“ವಂದೇ”, ಎಂಬದನ್ನು ಧ್ವಜರಕ್ಷೆ ಕನು ಅನ್ನಬೇಕು. ಉಳಿ
ದವರಿಲ್ಲರೂ “ಮಾತರಂ” ಎಂದು ಒದರಬೇಕು.

ಜಯಫೋನ್ ಮಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಧ್ವನಿಯು ಸ್ವಪ್ನವಾ
ಗಿಯೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು
ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾಕಂದರೆ ರಾಹ್ಮಂದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ
ಗಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ವಿದಿತ ಮಾಡುವುದೇ ಜಯ
ಫೋನ್ದ ಇಂಗಿತವು. ಹಾಗೆ ವಿದಿತಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ
ನಾವು ಗಂಭೀರತನದಿಂದಲೂ ನೀರಾವೇಶದಿಂದಲೂ ಜಯ
ಜಯಕಾರಗಳನ್ನು ಫೋನ್‌ಸಿಸಬೇಕು.

ಹಾದಿನೂರನೆಯ ಪಾಠ

ಲಕ್ಷ್ಮಿದಲ್ಲಿಡತಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ವಾತುಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವು ಅರ್ಕ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರನೂ ಆದರಣೀಯನೂ ಆದ ವಸ್ತುವಿದ್ದು ದರಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಿರಂತರನೂ ಅದರ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿಕ್ಕೇಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ಇತರ ಹೊಲಸು ಬಟ್ಟಿಗಳಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಸ್ತ್ರವಲ್ಲ. ಅದರ ಬೆಲೆಯು ಪ್ರಾಣಕ್ಕೂ ತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸದಾ ನೆನಸಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು.

(೧) ಮನೆಯಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಧ್ವಜವನ್ನು ಬೇಕಾದ ಕಡೆಗೆ ಬೀಳಗೊಡಬಾರದು, ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುರಕ್ಷಿತವೂ ಪವಿತ್ರವೂ ಆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಯಾರ ಕಾಲುಗಳೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಾಕೆಕೂಡದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಕ್ರಗಳಂತೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಆದರ ಅವಶಯವಾಗಬಹುದಂತಾಗುವುದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಮಡಿಚಿ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ ಚೀಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇಡಬೇಕು.

(೨) ಅದನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಕೂಡನು. ಆದರ ಮಡಿಕೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ನಿರಿಗಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಅಂತರವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಮೇಲೆ ಏರಿಸಬೇಕು.

(೩) ಹಳೆಯದೂ, ಹರಿದು ಹೋದುದೂ, ಬಣ್ಣ ಹೋದುದೂ ಆದ ಧ್ವಜವನ್ನೆಂದಿಗೂ ಸ್ತಂಭದ ಮೇಲೆ

ವರಿಸಕೂಡದು ಅದು ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬ ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ ಪರಿತ್ರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಶ್ವಂಶ ಸನ್ಯಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹುಗಿಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ನಿಧಿಪೂರ್ವಕ ಸುಡಬೇಕು.

(೪) ಧ್ವಜವನ್ನು ಹಗಲಿರುಳು ಹಾರಾಡುವ ಕಾಗೆ ಇಡಕೂಡದು ಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನೇ ರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಾದೃಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಳಿಸಬೇಕು. ಇವೆರಡೂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಯನ್ನಷ್ಟು ಸಬೇಕು. ಕಡೆತನಕ ಹಾರಾಡುವಂತೆ ನಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದು ಹಗಲಿರುಳು ಹಾರಾಡುವುದು. ಇದರೂ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಿಗೂಮೈ ಧ್ವಜವಸ್ತುವನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

(೫) ಧ್ವಜವು ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದರ ಕಾವಲಿಗಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ನಿಲ್ದಾವಲಿನ (ಸಿಂತ್ರ ಕಾಯುವವರ) ಏವಾದು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕಾವಲಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿಸಬೇಕು

(೬) ದೀಪವು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದು ದುಕ್ಕಿನ್ನಿಂದು ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಧ್ವಜವು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವುದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಬಾಗುವುದಾಗಲಿ ಅಪಶ್ಚಕುನವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

(೭) ಧ್ವಜವಸ್ತೀರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಮತ್ತೆಯು ಬರುವ ಸಂಭವವಿದ್ದರೆ ರಕ್ಷಕನು ಅದನ್ನು ವಿಧಿಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಇಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮತ್ತೆಯು ಸಿಂತಮೇಲೆ ಮರಳಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಸಬೇಕು.

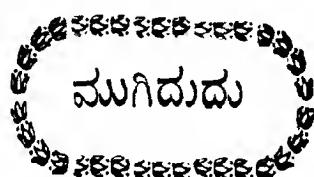
(೬) ಧ್ವಜವನ್ನು ಸ್ತಂಭದ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ವರೆಗೆ ಏರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನಿಡುವುದು ಸೂತಕದ ನಿದರ್ಶಕವಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಸೂತಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಧ್ವಜವನ್ನು ಅಥವಕ್ಕೆಯೇ ಏರಿಸುವರು. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಳಕರ್ ಪ್ರಣಿತಿಧಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಾಗ ಧ್ವಜವಂದನ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಧ್ವಜವನ್ನು ಅಥವ ಮಾತ್ರ ಏರಿಸಬೇಕು.

(೭) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಧ್ವಜಕ್ಕು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವೂ ಅಗ್ರಪೂಜಿಯ ಮಾನವೂ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಧ್ವಜದ ಭಾರ್ತ್ರದ ಕೆಳಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜದ ಸನ್ಗಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಧ್ವಜಗಳ (ಅವು ಶತ್ರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ರೂಪಕ) ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದಂತಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಧ್ವಜದ ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ ಇತರ ಧ್ವಜಗಳಿಗೂ ವಯಾದೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಧ್ವಜದ ವಿವರವಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಹರಕೀಯರ ಧ್ವಜಗಳನ್ನು ಸುಡುವದು ಹರಿಯವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಇತರ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವಮಾನ ಮಾಡುವದು ಅಕ್ಕಮ್ಮೆ ವಾದ ಅವರಾಧಗಳು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜಕ್ಕು ಯಾವುದೇ ವಿಧದ ಅವಮಾನವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನೀಂದಿಗೂ ಸೃಂಗಿಸಲಾಗದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಕ್ಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯ ಇತರ ಅನೇಕ ಧ್ವಜಗಳ ಜೀವತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಧ್ವಜವೂ ಮೇರೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯವಾದ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

(೧೦) ಯಾವುದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ವಕ್ತೃವಿನ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ರಹಿಂದೆ ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ಧ್ವಜವನ್ನು ಎತ್ತಿರ ವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ವಕ್ತೃವಿನ ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು.

(೧೧) ಧ್ವಜವನ್ನು ಮೋರ್ಟಾರಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯೋಗ್ಯ ಅಳತೆಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು “ರೀಡಿಯೋಟರ ಕ್ಯಾಸಿನ್”, ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ ಉರುಳಿ ಬೀಳದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿಯೂ ಗಟ್ಟಿರುಗಾಗಿಯೂ ಹಣ್ಣಬೇಕು. ಮೋರ್ಟಾರಕ್ಕಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಗಾಡಿಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಪಾಶ್ವರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವಜವನ್ನು ಎಂದೂ ಹಣ್ಣು ಕೂಡದು.

(೧೨) ಧ್ವಜದ ಮೇಲೆ ರಾಟಿಯ ಹೊರತು ಯಾವದೇ ಒಗೆಯ ಎರಡನೇ ಚಿನ್ನವನ್ನಾಗಲೀ, ಚಿತ್ರವನ್ನಾಗಲೀ, ಅಕ್ಕರಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಕಸೀದೆಯನ್ನಾಗಲೀ, ಎಂದಿಗೂ ಯಾವ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ಚಿತ್ರಿಸಿಕೂಡ ನಿಷಿದ್ಧಿಪ್ಪಿ ಚಿನ್ನಗಳ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಚಿನ್ನಗಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಪ್ಪ ಧ್ವಜವೆಂದೆನ್ನಲಾಗದು.

ಮುದ್ರುಕರು:- ಖಿ. ರಾ. ಭಿಸೆ, ಕನಾರಟಕ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ವಕ್ರ ಧಾರವಾಡ
೬೬೦೫, ೨೦, ೫೦೦೦.

ಒಂದನೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ

ಂಷ್ಟ್ಯೇಯ ಗ್ರಿತ್

ವಂದೇ ಮಾತರಂ

ಸುಜಲಾಂ ಸುಫಲಾಂ ನುಲಯಾಚಶೀತಲಾಂ

ಸಸ್ಯ ಶಾಮಲಾಂ ಮಾತರಂ ||

||೨||

ಶುಭ್ರಜ್ಞೈಶ್ವರ್ಯೈತ್ವಾ ಪುಲಕಿತಯಾಮಿನಿಂ !

ಪುಣ್ಯಕುಸುಮಿತ ದೃಮದಲ ಶೋಭಿನಿಂ !

ಸುಹಾಸಿನಿಂ ಸುಮಧುರ ಭಾಷಣಿಂ !

ಸುಖದಾಂ ವರದಾಂ ಮಾತರಂ

||ವಂದೇ||

ಶ್ರೀಂಶತ್ತೈಶ್ವರ್ಯೈ ಕಂಠ ಕಲಕಲ ನಿನಾದ ಕರಾಲೇ !

ದ್ವಿಶ್ರೀಂಶತ್ತೈಶ್ವರ್ಯೈ ಭಾಜ್ಯೈಧೃತ ಖರಕರವಾಲೇ !

ಕೇ ಬಲೇ ಮಾ ತುಮಿ ಆಬಲೇ !

ಬಹುಬಲಧಾರಿಣಿಂ ನಮಾನಿ ತಾರಿಣಿಂ !

ಂಪುದಲ ವಾರಿಣಿಂ ಮಾತರಂ

||ವಂದೇ||

ಎರಡನ್ನೊಂದು ಕವಿತೆ

ದ್ವಾಜಗಾನ

ಧಾರಾಪ್ರಿಯ:- ಸಂಖೇ ರಾಮಭೂಷಣ-

ವಿಜಯೀ ವಿಶ್ವ ಶಿರಂಗಾ ಪಾಷ್ಟಾ
ರುಂಡಾ ಉಂಚಾ ರಹೇ ಹವಾರಾ ||ಪಲ್ಲ||
ಸದಾ ಶಕ್ತಿ ಬರಸಾನೇವಾಲಾ।
ಪ್ರೇಮಸುಧಾ ಸರಸಾನೇವಾಲಾ॥
ವೀರೋಂಕೋ ಹರಷಾನೇವಾಲಾ।
ಮಾತೃಭೂಮಿಕಾ ತನಮನಸಾರಾ ||ರುಂಡಾ:||
ಸ್ವತಂತ್ರತಾಕೇ ಭೀಮಣ ರಣಮೇ।
ಲಟಕರ ಬಂಧೇ ಜೋಶ ಕ್ಷಣಿಕ್ಷಣಮೇ॥
ಕಂಪೇ ಶತ್ರು ದೇಖಿಕರ ಮನಮೇ।
ಮಿಟಿಜಾವೇ ಭಯ ಸಂಕಟ ಸಾರಾ ||ರುಂಡಾ:||
ಇನ ರುಂಡೇಕೆ ನಿಂಜಿ ನಿಭಯ।
ಲೇ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಯಹ ಅವಿಚಲ ನಿಶ್ಚಯ॥
ಬೋಲೋ ಭಾರತ ಮಾತಾಕಿ ಜಯ।
ಸ್ವತಂತ್ರತಾಹೇ ಧ್ಯೇಯ ಹವಾರಾ ||ರುಂಡಾ:||
ಆನೋ ಪಾಷ್ಟೇ ವೀರೋ ಆನೋ।
ದೇಶಧರ್ಮ ಪರ ಬಲಿಬಲಿ ಜಾನೋ॥
ಎಕಸಾಥ ಸಬ ಮಿಲಕರ ಗಾನೋ।
ಪಾಷ್ಟಾ ಭಾರತ ದೇಶ ಹವಾರಾ ||ರುಂಡಾ:||

(2)

ಅರರ್ಥ ರಾತ್ರನ ಜಾನ್ಯೇ ವಾಯ್ರೇ,
ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಜಾನೆ ಭೂಲೋಹಿ ಜಾಯ್ಸೇ //
ವಿಶ್ವವಿಜಯ ಕರಕ್ಕೇ ದಿವಳಾಯ್ಸೇ ।
ತಣಣ್ಣೆನ್ನೇ ಸೃಜನ್ಯೋಗ ಯಮಾಗಾ ರ್ಯಂಡ್ರಾಂ ||

ಮಾರನೆಯ ಪರಿಶ್ಲೇಷ್ಟು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರ್ತಾಕ್ರಿ

ರಾಷ್ಟ್ರಗಗನಕೇ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತಾಕಾ ನಮೋನವೊ೯ |
ಭಾರತ ಜನನೀಕೆ ಗೌರವ ಕೇ ಅವಿಚಲ ಶಾಖಾ ನಮೋನವೊ೯ |
ಕರವೇ ಲೀಕರ ಇಸೇ ಶೂರ ಮಾತ್ರಿಸಕೊಟಿ ಭಾರತಸಂತಾನ |
ಹಸತೀ ಹಸತೀ ಮಾತ್ರಭಾವಿಕೆ ಚರಣೀಪರ ಹೊಂಗೆ ಬಲಿದಾನ |
ಹೊಫೊಷಿತ ನಿಭರ್ಕೆ ವಿಶ್ವಮೇ ತರಲ ತಿರಂಗಾ ನವಲ ನಿಶಾನ |
ನೀರ ಹೃದಯಾಲು ಉತ್ತೇ ಮಾರಲೀ ಭಾರತೀಯ ಕ್ಷಣಮೇ ಮೈದಾನ |
ಹೊನಸನಸವನೆ ವ್ಯಾಪ್ತ ಚರಿತ ಶೂರಮಾತ್ರಿವಾಕಾ ನಮೋನವೊ೯
ರಾಷ್ಟ್ರಗಗನಕೇ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾತಿ ॥೧॥

ನವಯುವಕೊ೯ ! ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಸಮರಮೇ ನವಜಿವನ ಸಂಚಾರಕರೊ೯
ಶಸ್ತ್ರ ಅಹಿಂಸಾಸೇ ದಲಕರ ದಾಸತಾ ದುರ್ಗಕೊ ಕ್ಷಾರಕರೊ೯ |
ಶಾಂತಿ ಶಾಂತಿ ಯುಗಮೇ ಹೇ ವಿರೊ ಜೀವನ ಸುಮನ ನಿಸಾರಕರೊ೯ |
ಉಂಟೇ ಸ್ವರಸೇ ಏಕಸಾಧ ಜನನೀಕೇ ಜಯ ಜಯಕಾರಕರೊ೯ |
ಶಕ್ತಿ ದೇಖಿಕರ ಶತ್ರು ಶಿಬಿರಮೇ ಮಜೀಸನಾಕಾ ನಮೋನಮೊ೯
ರಾಷ್ಟ್ರಗಗನಕೇ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾತಿ ॥೨॥

ಉಚ್ಚಾರಿಮಾಚಲಕೇ ಚೀಲಿಪೀಪರ ಜಾಕರ ಇಸೇ ಉಡಾಯೆಂಗೆ |
ವಿಶ್ವವಿಜಯಿನೀ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಾಕಾ ಕಾ ಗೌರವ ಫಹರಾಯೆಂಗೆ |
ಸಮರಾಂಗಣಮೇ ಲಾಡಲಾಡಿಲೇ ಲಾಮೋ ಬಲಿಬಲಿ ಜಾಯೆಂಗೆ |
ಸಬಸೆ ಉಂಟೇ ರಹೇ ನ ಇಸಕೊ ನೀಟಿ ಕಬ್ಬಿ ರುಣಕಾಯೆಂಗೆ |
ಗೊಜೇ ಸ್ವರ ಸಂಸಾರ ಸಿಂಧುಮೇ ಸ್ವತಂತ್ರತಾಕಾ ನಮೋನಮೊ೯
ರಾಷ್ಟ್ರಗಗನಕೇ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾತಿ ॥೩॥

ಖರ್ಚು ಅ

ದ್ವಿತೀಯದಾಸ=ಕಂಪಾಲಿತ

ಜಿತ್ತು ೧=“ಹುಣ್ಣ=ಉಳಿತ್ತ”

“ಜಿತ್ತು ೨=‘ಹುಣ್ಣ’

